

TÜRK YE ORMAN EKOS STEMLER N N ZLENMES PROGRAMININ LK ÜÇ YILLIK SONUÇLARI

**Do anay Tolunay, Banu Karabıyık, Ali
Temerit, Sıtkı Öztürk, Umut Adıgüzel,
Ahmet Karaka , Hidayet Karakurt,
Mehmet Emin Akka**

Orta Avrupa
ülkelerindeki ormanlarda
1970'li yıllarda ortaya
çıkan ve 1980'li yıllarda
daha yoğun olarak
gözlenen çeşitli sorunlar
ve ölümler '**orman
zararlarının envanteri
ve izlenmesi**' kavramının
oluşmasına sebep
olmuştur.

- Ağaçların tepe yapılarında bozulmalar

- Yapraklarda renk ve dökülme değişiklikleri

- Tek ağaç veya orman ölümleri

Orman ölümlerinde görülen olayların sebepleri hava kirliliği olarak algılanmaktadır.

Ancak yo un ara tırmalar sonucunda ormanlardaki hastalıkların olu masında hava kirlili inin yanında

- Kuraklık,
- Besin maddesi eksikli i,
- Elveri siz yeti me ortamı ko ulları,
- Böcek ve mantarlar, vb.

gibi di er birçok faktörün de etkili oldu u
anla ılmı tır.

Yeni tür orman zararları olarak adlandırılan bu hastalıkların oluşmasında birçok faktörün etkili olması, bilinen klasik envanter tekniklerinin bu amaçla kullanımını sınırlamı ve yeni tekniklerin aranmasını gündeme getirmiştir.

Yeni tür orman zararlarının bir ülkeye özgü olmayıp, birçok ülkede aynı anda ortaya çıkması, izleme ve envanter çalışmalarının kararlaştırılabilmesi için ülkelerin ortak çalışması ve aynı yöntemleri kullanması gereğini ortaya koymuştur.

Bu amaçla Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun (UN/ECE) 1985 yılı Temmuz ayında yaptığı toplantıda '*Hava Kirliliğinin Ormanlar Üzerindeki Etkilerinin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Uluslararası Birlik Programı*'nin kurulmasına karar verilmiştir.

Kısaca ***ICP Ormanları (ICP Forests)*** olarak bilinen bu programda aktüel ekolojik koşullarla (asit depolama da dahil olmak üzere daha çok hava kirliliği) ilgili olarak ulusal düzeyde ormanlardaki değişimler üzerinde detaylı ve karşılaştırılabilir bilgilerin toplanması, böylece kirlenmeden kaynaklanan zarar ve sebep-etkileri ilişkilerinin daha iyi anlaşılması amaçlanmaktadır.

- 2011 25. yıl
- 41 ülke
- 2010 yılında
33 ülke de
7503 nokta
145 bin a aç

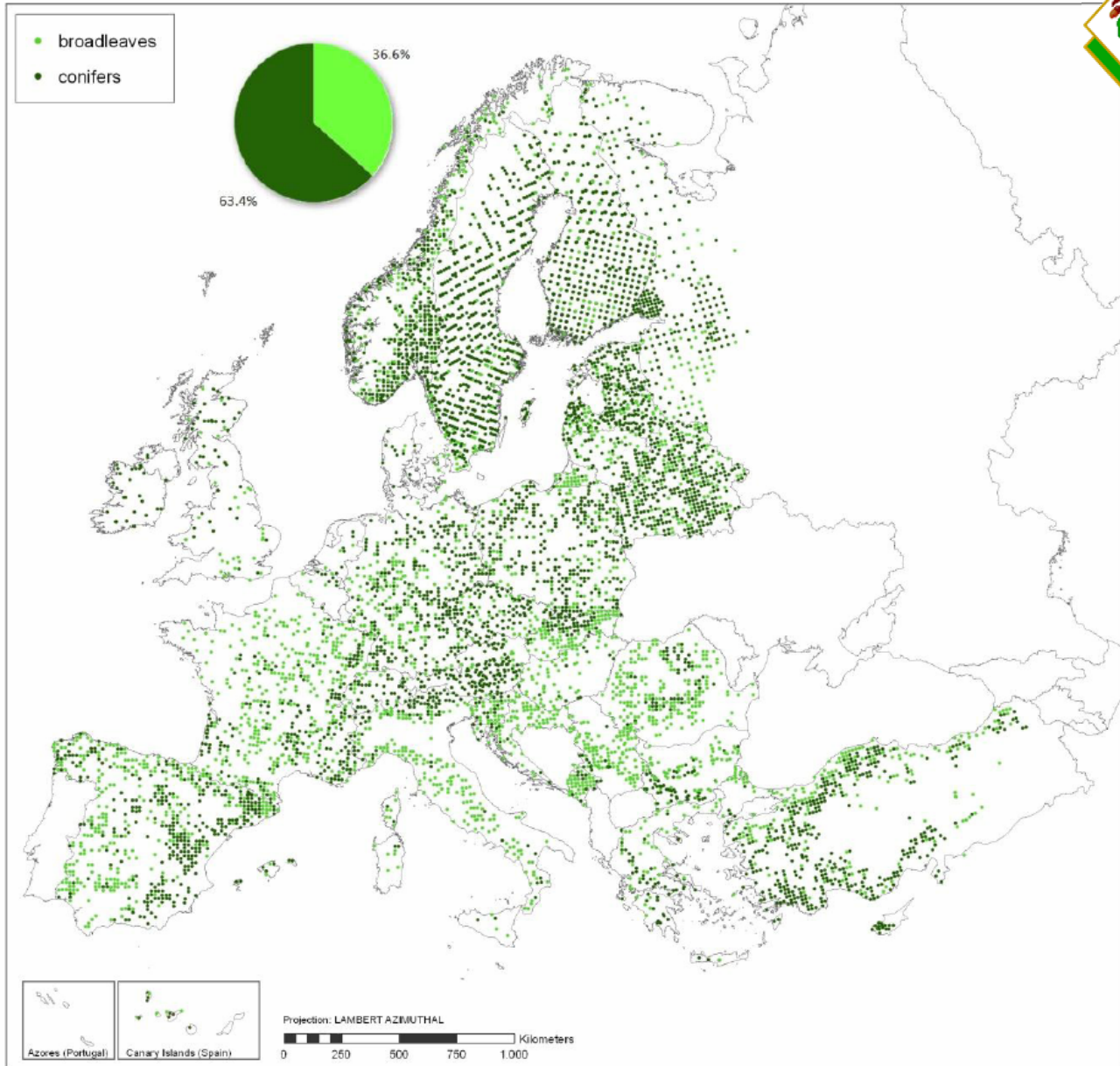

Figure 3-47: Shares of broadleaves and conifers assessed on Level I plots in 2010

2. Materyal ve Metod

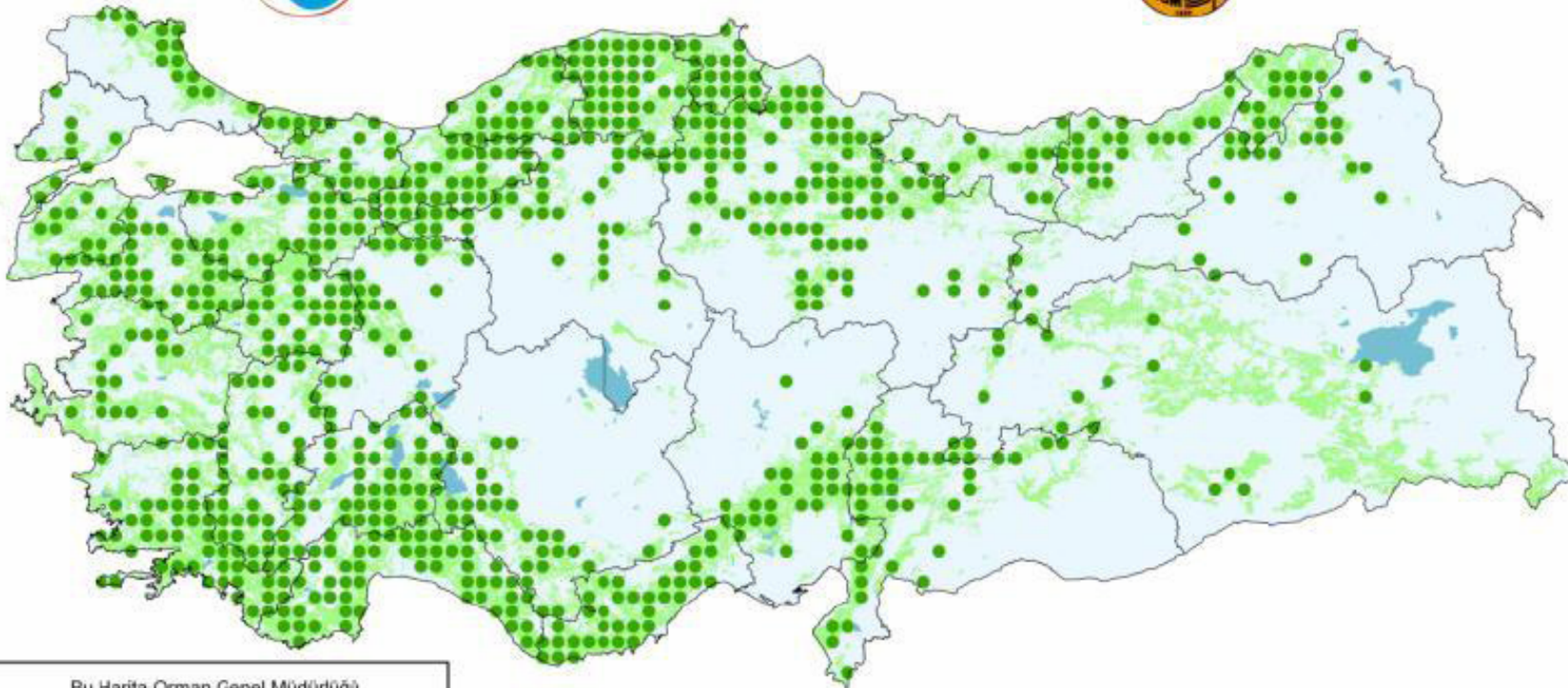

- Seviye I Daimi Gözlem Alanları aplikasyon ve değerlendirme kılavuzları hazırlandı.
- Gözlem alanlarının yerlerini belirlemek için; Ülke genelinde 16 km X 16 km'lik sistematik nokta ağı oluşturuldu.

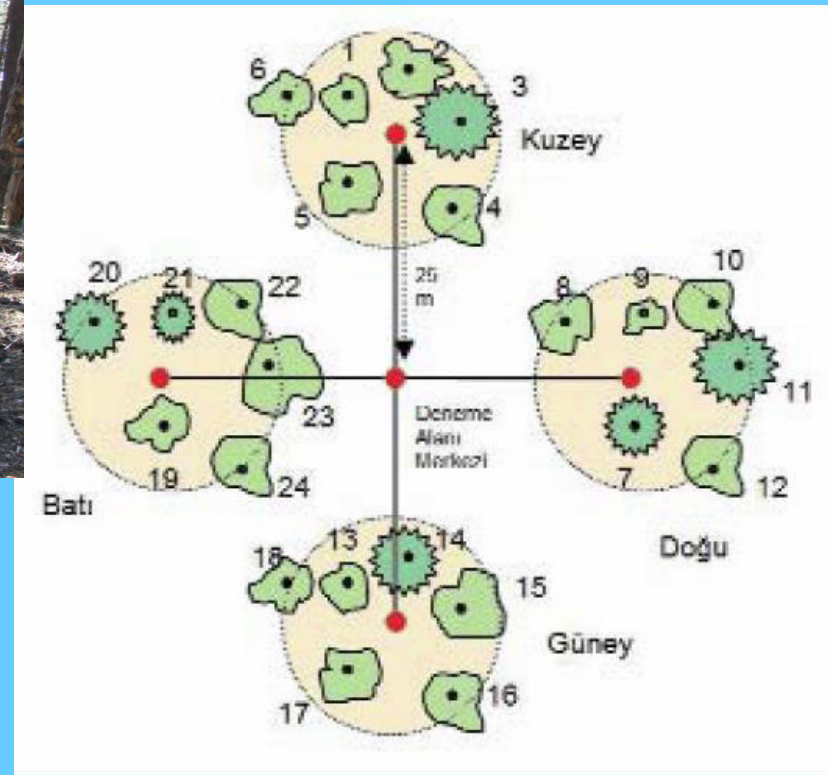
2010 LEVEL I INSTALLATION

Bu Harita Orman Genel Müdürlüğü
Bilgi İşlem Şube Müdürlüğü Tarafından Hazırlanmıştır.
Bilgilendirme Amaçlıdır.

Seviye I Daimi Gözlem Alanlarının kurulumunda 4 uydu X 6 a aç metodu uygulandı

- 27 Orman Bölge Müdürlü ü Plan Proje übe Müdürlükleri bünyesinde ekipler olu turulmu tur.

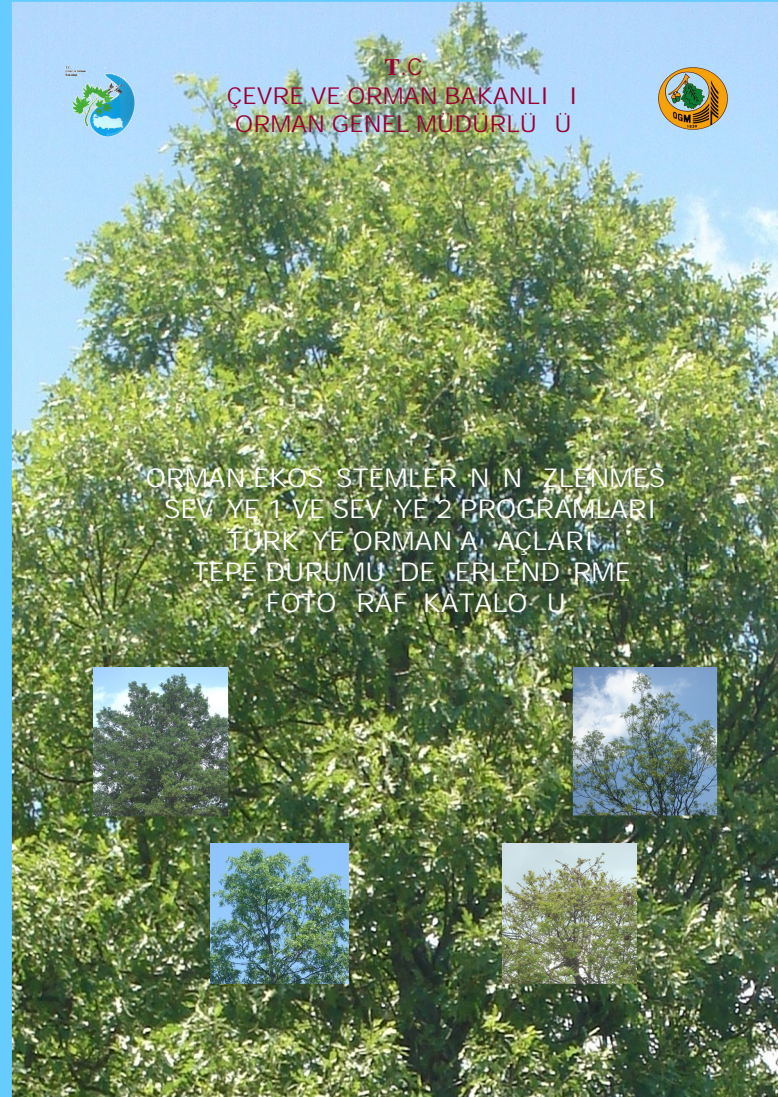
UN/ECE ve EU sınıflandırmasına göre yaprak kayıp oranları zarar basamakları (UN/ECE 1998 b)

Zarar Basamakları	Zararın Derecesi	Yaprak Kayıp Oranı (%)
0	Sa lıklı	0-10
1	Az hasta	11-25
2	Hasta	26-60
3	Çok hasta	61-99
4	Ölmü	100

Referans Ağaç Kataloğu

Yapraklılarda; *Quercus cerris* (Saçlı meşe)

% 0

% 25

%35

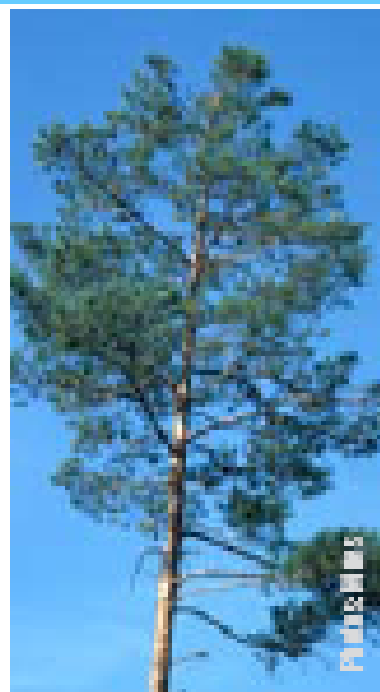
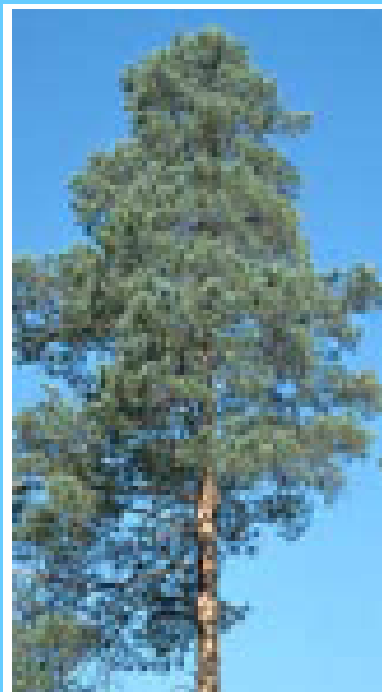
%60

brezilerde;
Sarıçam (*Pinus silvestris* L.)

- Bölge Müdürlükleri merkezinde olu turulan ekiplere;
- kurulum ve tepe durumu de erlendirme e itimleri verilir.

- 1-5 Mayıs 2007 Marmaris aplikasyon e itimi
- 12-13 Haziran 2007 Muradiye tepe durumu de erlendirme e itimi
- 24-28 Mart 2008 Kemer aplikasyon e itimi
- 20-30 Mayıs 2008 Isparta tepe durumu de erlendirme e itimi
- 11-13 Haziran 2008 stanbul tepe durumu de erlendirme e itimi
- 24-27 Haziran 2008 Erzurum tepe durumu de erlendirme e itimi
- 12-14 Kasım 2008 Ku adası tepe durumu de erlendirme e itimi

Kurulumu yapılan Seviye I Daimi Gözlem Alanlarında Temmuz – A ustos aylarında;

- Tepe Durumu De erlendirmesi yapılır

Tepe Durumu De erlendirmesinde;

bre - yaprak kaybı, ibre - yaprak renk de i imi, a alar üzerinde görülebilen zararlar gözlemlenerek tespiti yapılıır.

Bulgular

- Ormanların izlenmesi ormanların sa lık durumlarının de erlendirilmesi için zamansal ve mekansal bilgiler sa lar.

2007 – 2010 yılları arasında değerlendirilen ağaç sayısı

Yıllar	Değerlendirilen S1 örnek alan sayısı	Değerlendirilen ağaç sayısı
2007	48	911
2008	398	9318
2009	563	13219
2010	555	13009

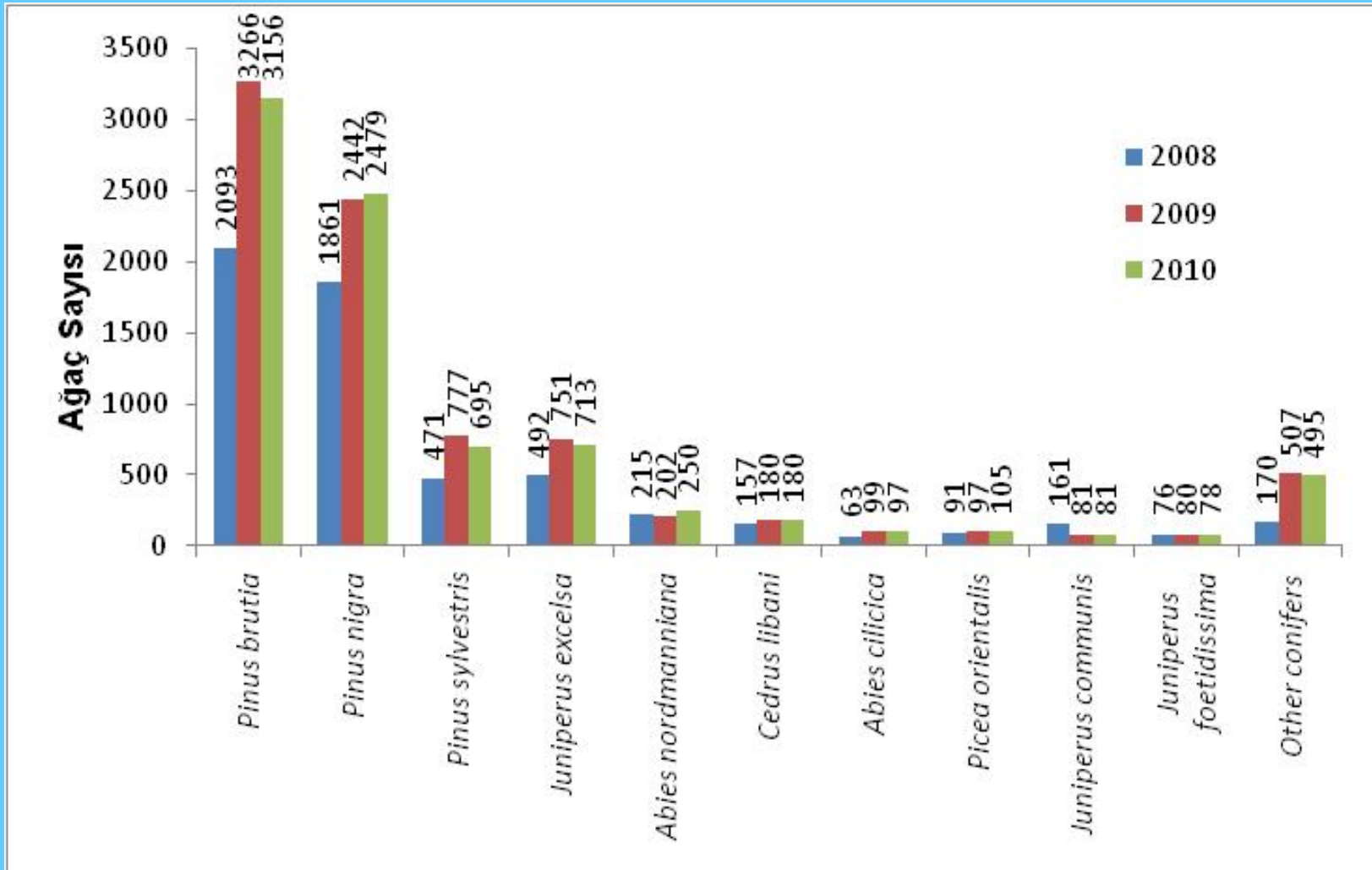

bre/yaprak Kayıp Oranları

A aç Türleri	Yaprak/ibre kaybı oranları (%)								
	% 25'e kadar			% 25-100 arası			Ortalama yaprak/ibre kaybı		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
breli	83.7	84.0	85.5	16.2	16.0	14.5	19.5	19.8	19.2
Yapraklı 1	61.7	76.6	78.8	38.3	23.4	21.2	27.0	23.0	22.1
Tüm Türler	75.4	81.3	83.1	24.6	18.7	16.9	22.3	20.9	20.2

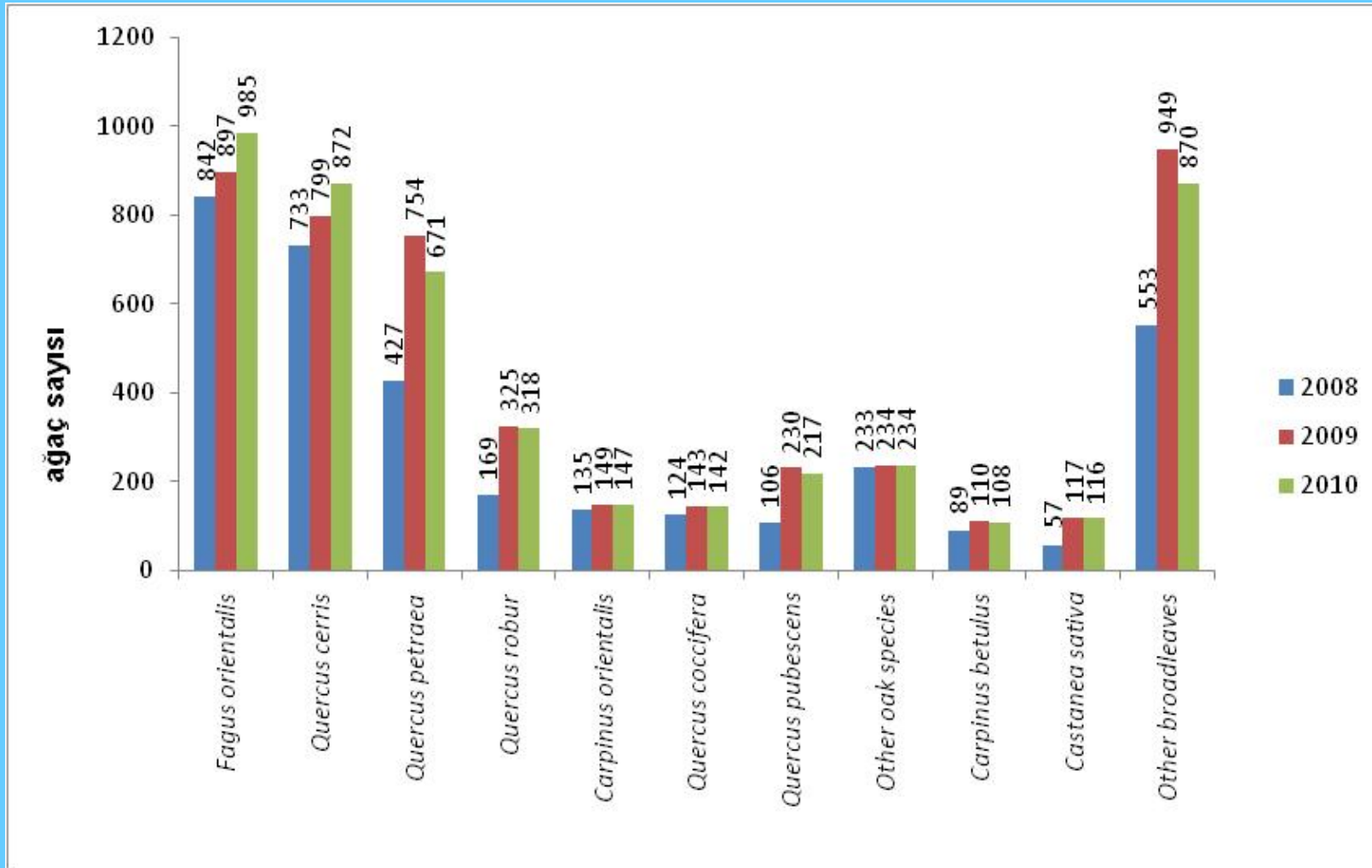

Değerlendirilen ağaç sayısı-ibreliler

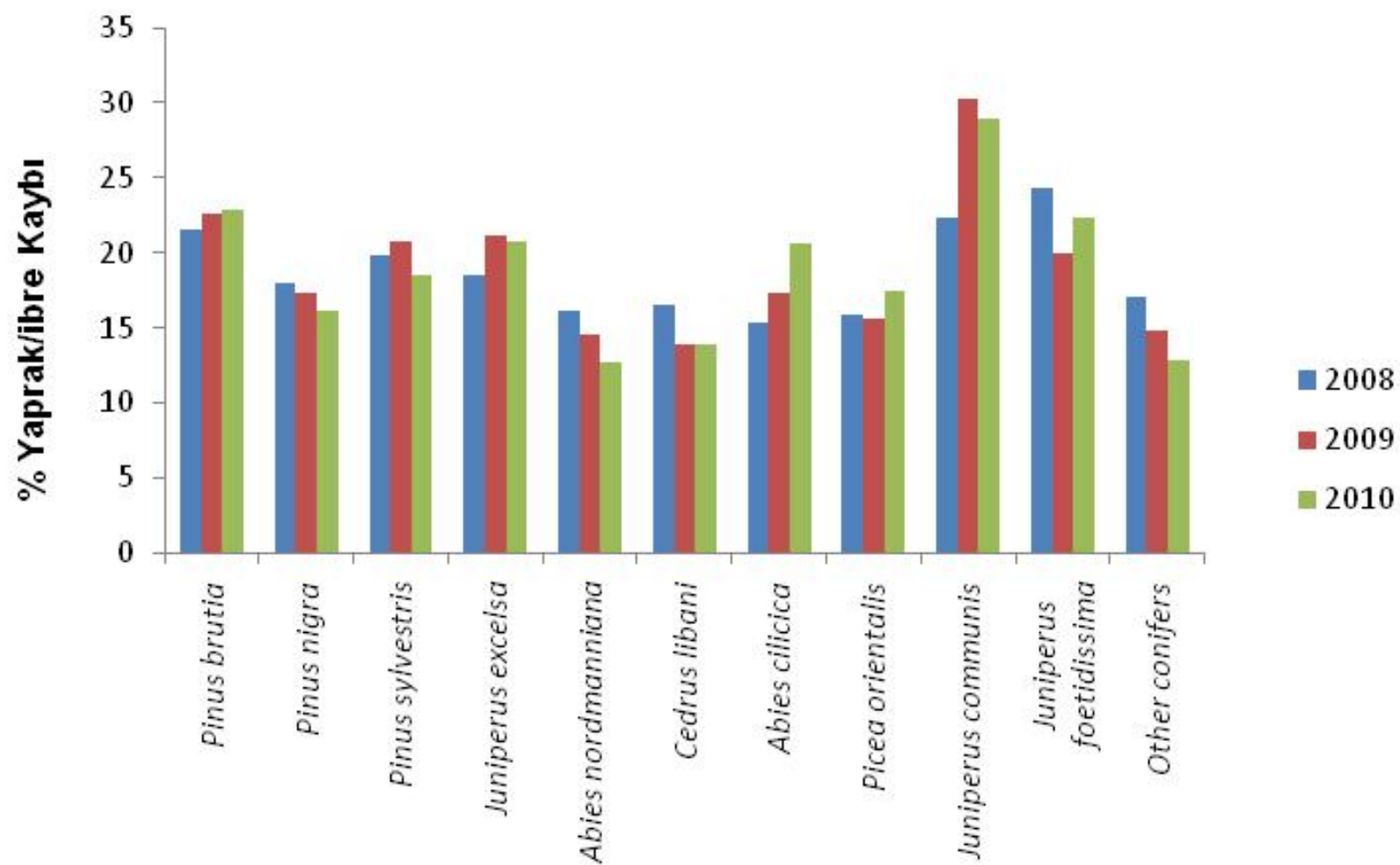

De erlendirilen a aç sayısı-yapraklılar

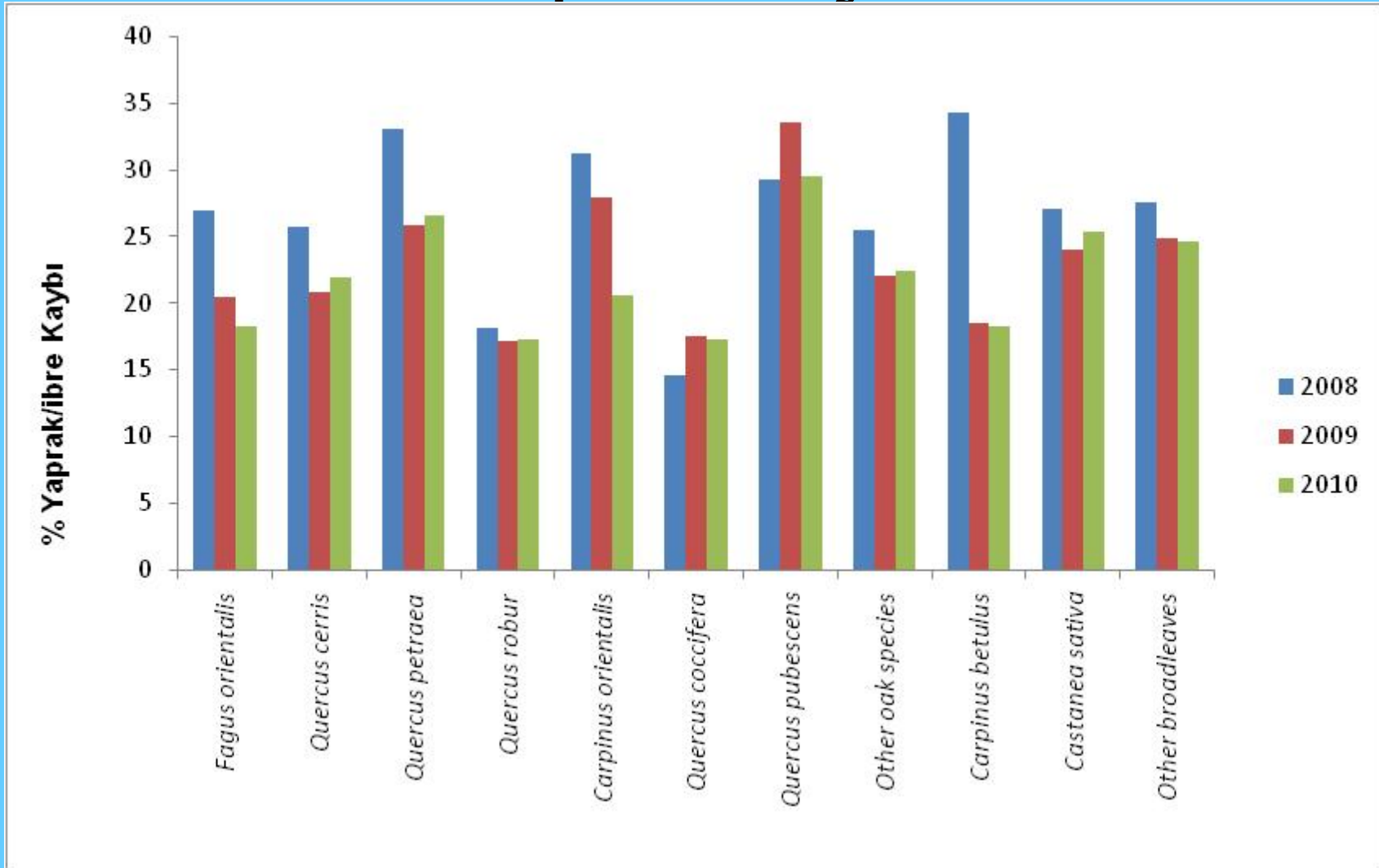

bre kaybı

Yaprak kaybı

En fazla zarar gören türler

Yapraklılar

- 2008- *Carpinus betulus*, *Quercus petraea* ve *Carpinus orientalis*
- 2009- *Quercus pubescens*, *Carpinus orientalis* ve *Quercus petraea*
- 2010- *Quercus pubescens*, *Quercus petraea* ve *Castanea sativa*

En fazla zarar gören türler breliler

- 2008-*Juniperus foetidissima*, *Juniperus communis* ve *Pinus brutia*
- 2009 ve 2010 -*Juniperus communis*, *Pinus brutia* ve *Juniperus excelsa*

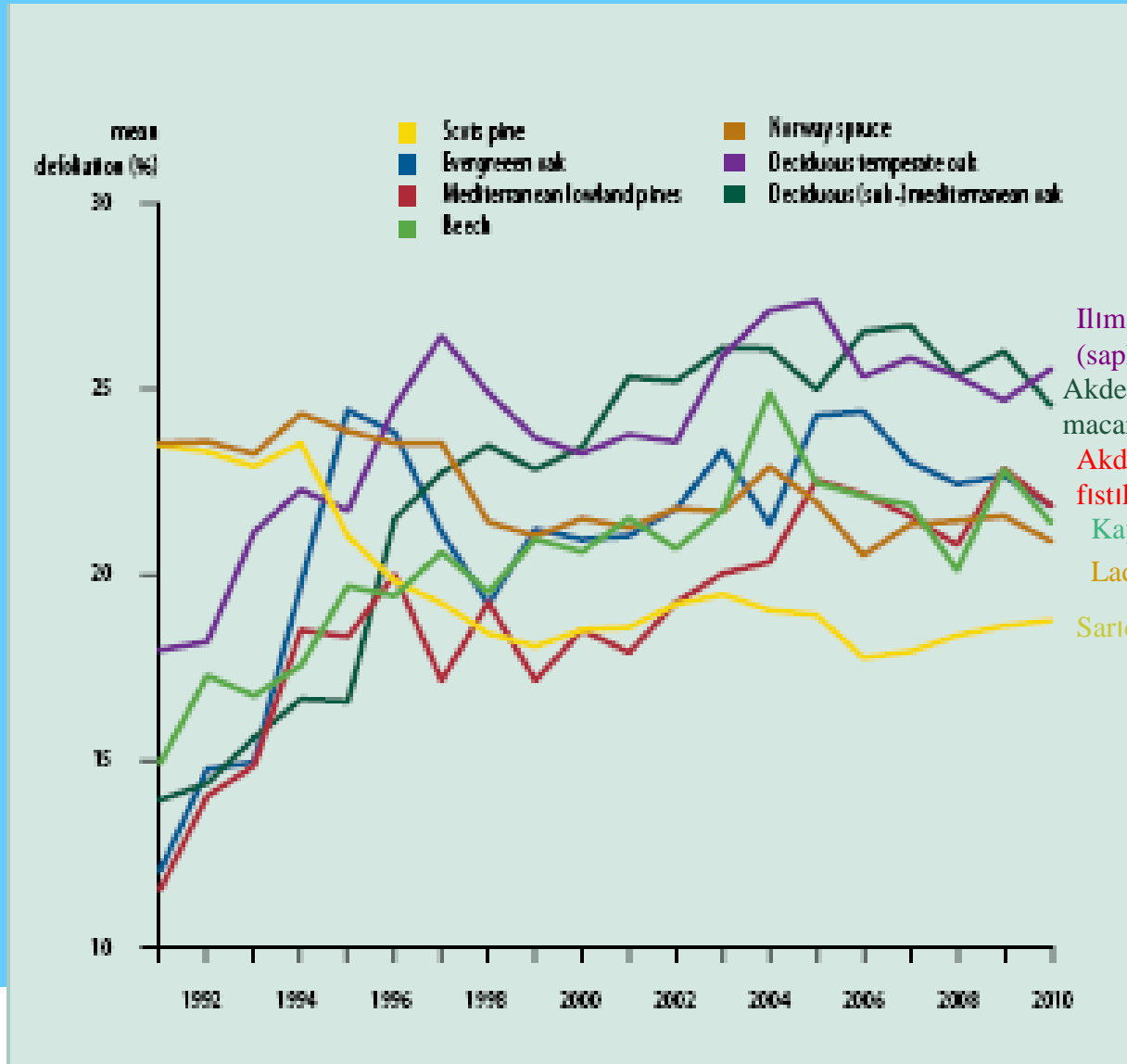

Diğer ülkelerle karşılaştırma

Ülkeler	% 25-100 arası								
	İbrelili			Yapraklı			Tüm Türler		
	2008	2009	08/09 değişim	2008	2009	08/09 değişim	2008	2009	08/09 değişim
Bulgaristan	45.6	33.0	-12.6	17.8	12.2	-5.6	31.9	21.1	-10.8
Hırvatistan	59.1	66.5	7.4	19.1	20.7	1.6	23.9	26.3	2.4
Fransa	25.1	26.8	1.7	36.5	37.1	0.6	32.4	33.5	1.1
İtalya	24.0	31.6	7.6	35.8	36.8	1.0	32.8	35.8	3.0
İspanya	12.9	14.9	2.0	18.4	20.7	2.3	15.6	17.7	2.1
Türkiye	16.2	16.0	-0.2	38.3	23.4	-14.9	24.6	18.7	-5.9

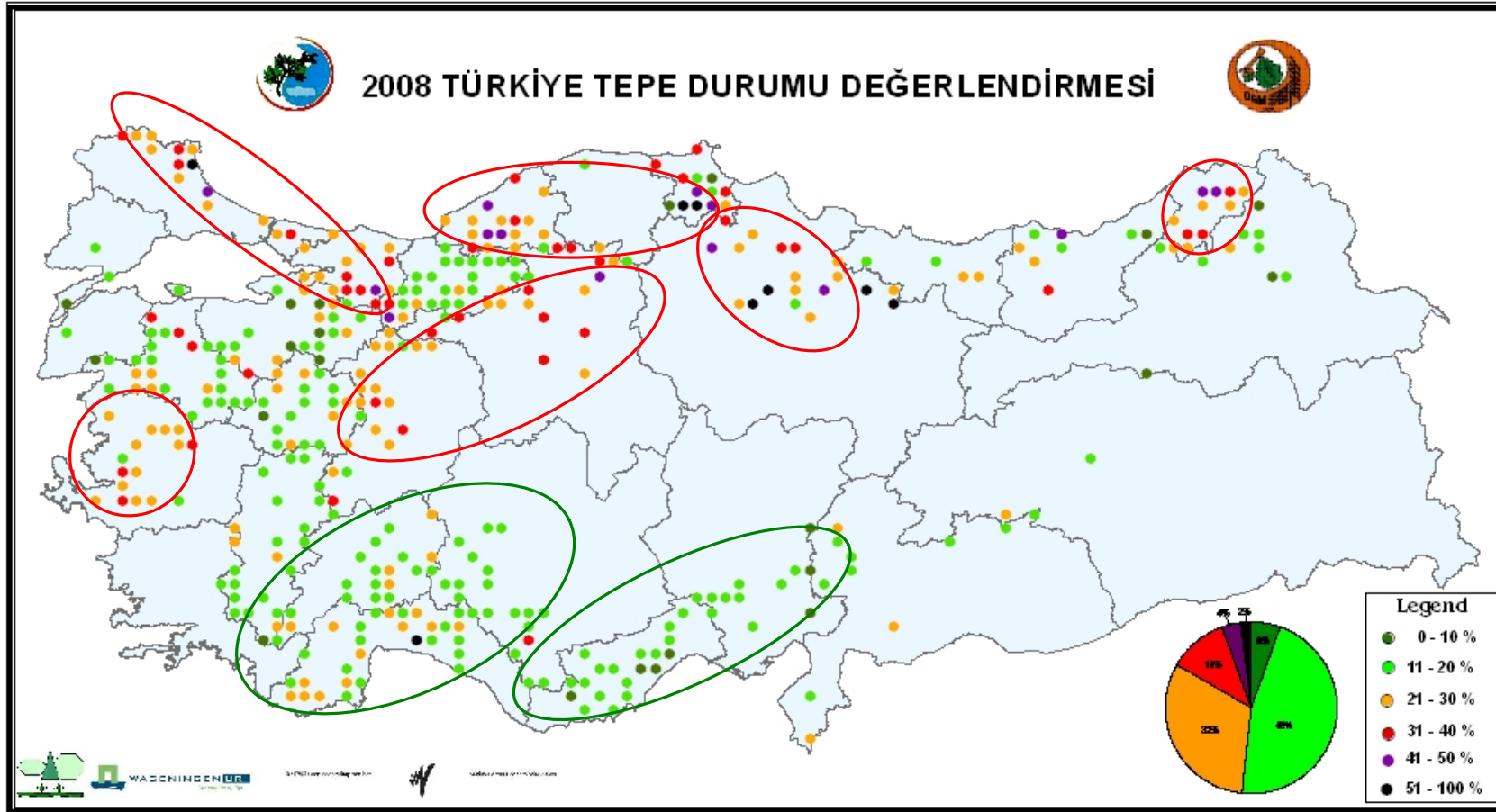

Avrupa'da yaprak kaybı durumu

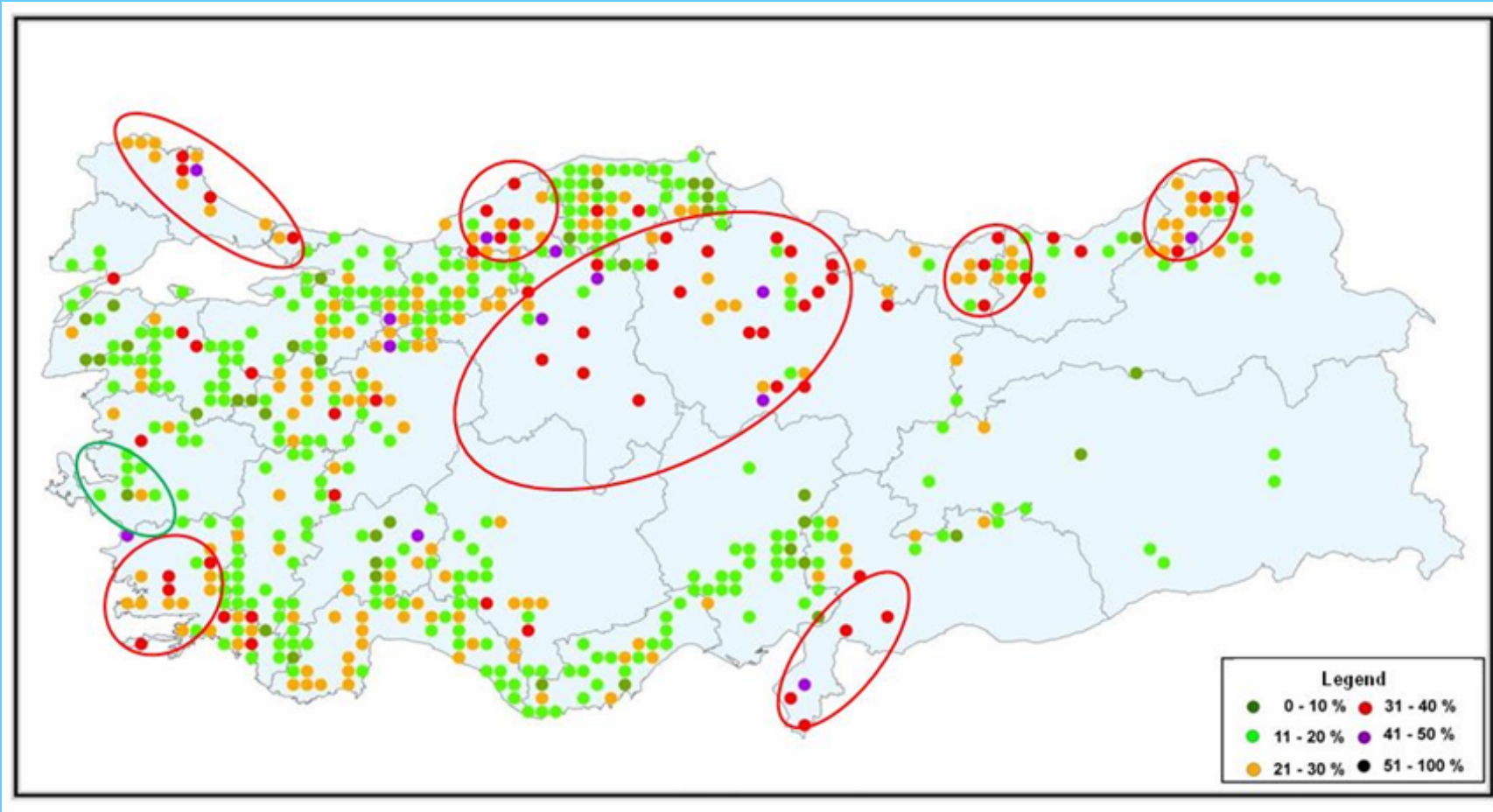

Türkiye ormanlarında yaprak kaybı (2008)

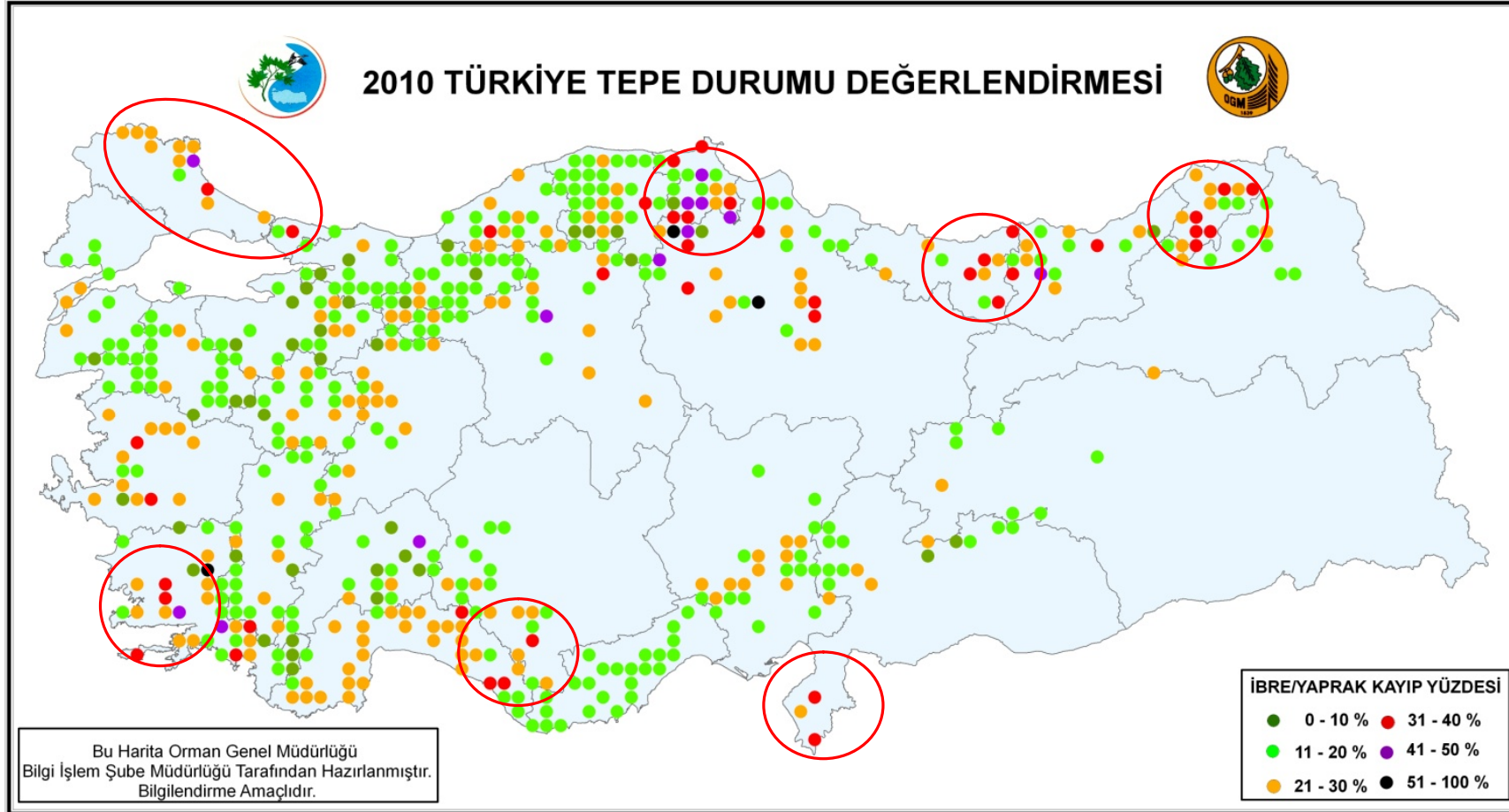

Türkiye ormanlarında yaprak kaybı (2009)

Türkiye ormanlarında yaprak kaybı (2010)

Mekansal değerlendirme (2007-2010 dönemi için)

- Trakya'nın kuzeyi ve Kısmen Kocaeli Yarımadası
- Karadeniz Bölgesi Özellikle Orta ve Doğu Karadeniz Bölgeleri
- Muğla ve Samsun yöreleri
- yaprak/ibreye kaybının yüksek olduğu yerlerdir

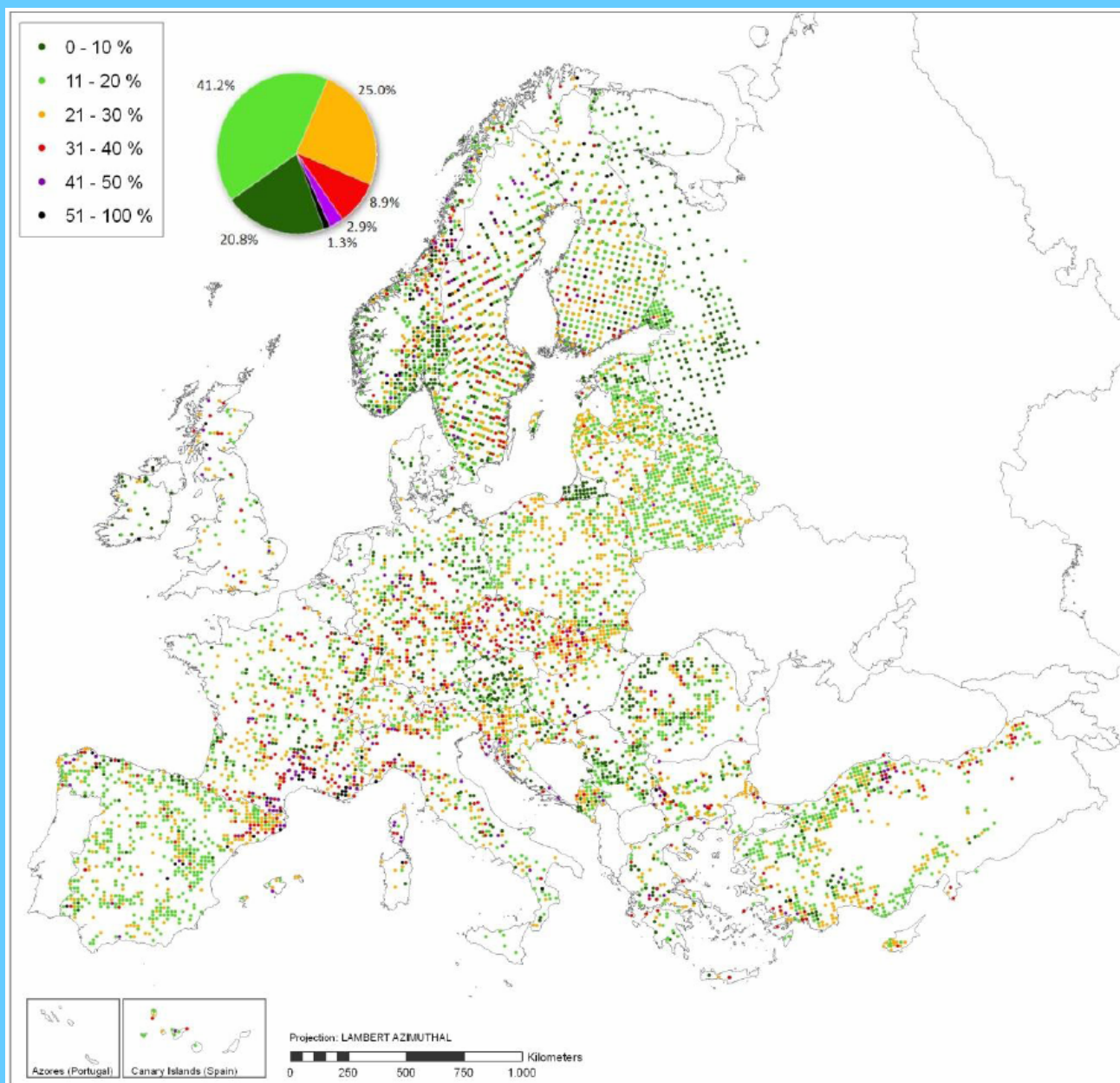

Figure 3-50: Mean defoliation of all trees assessed per Level I plot in 2010

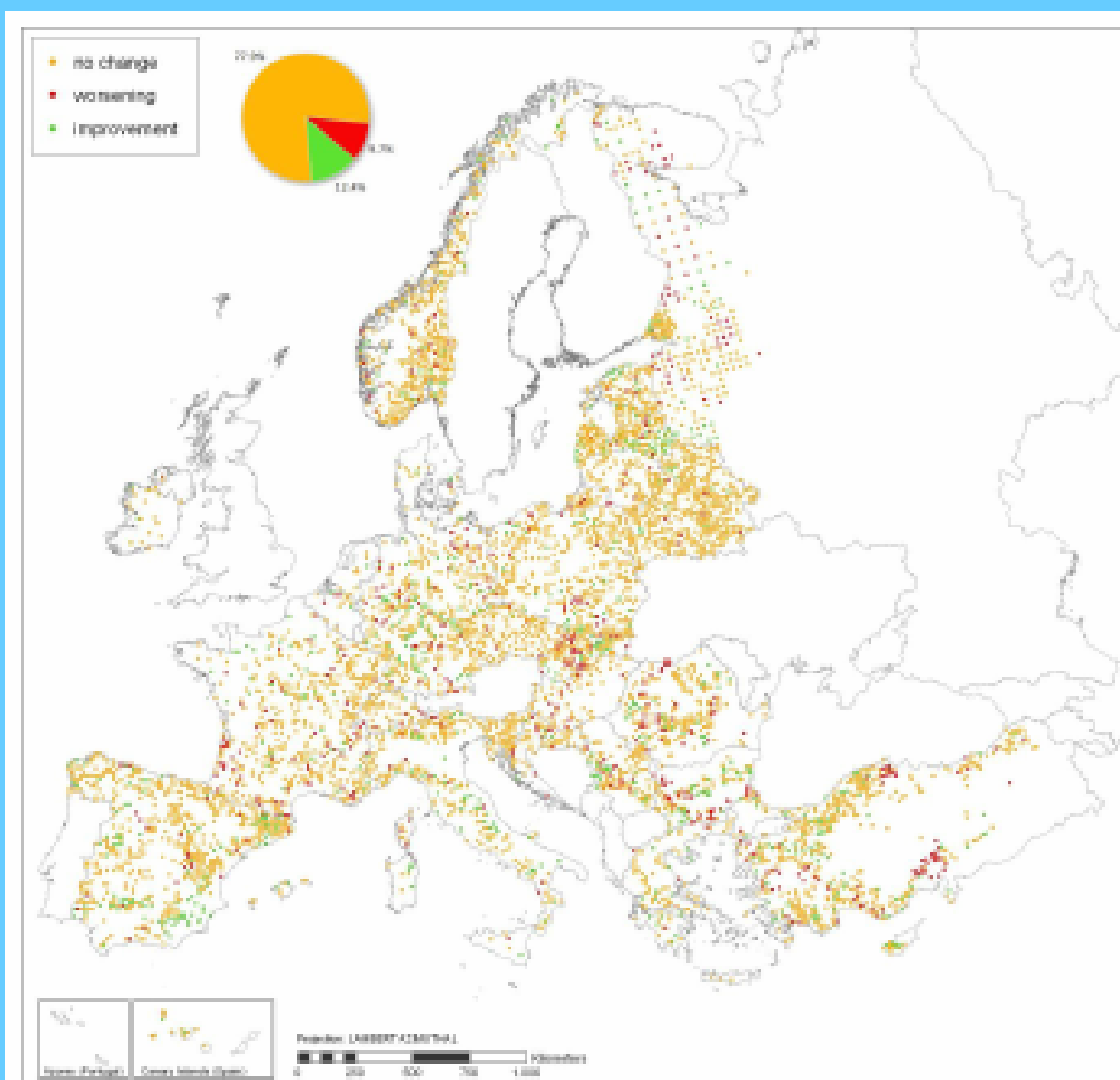
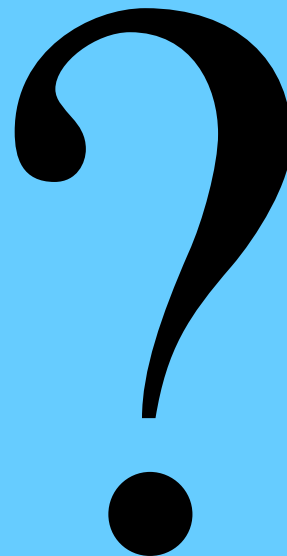

Figure 3-51: Changes in mean defoliation of all trees assessed per Level I plot from 2009 to 2010

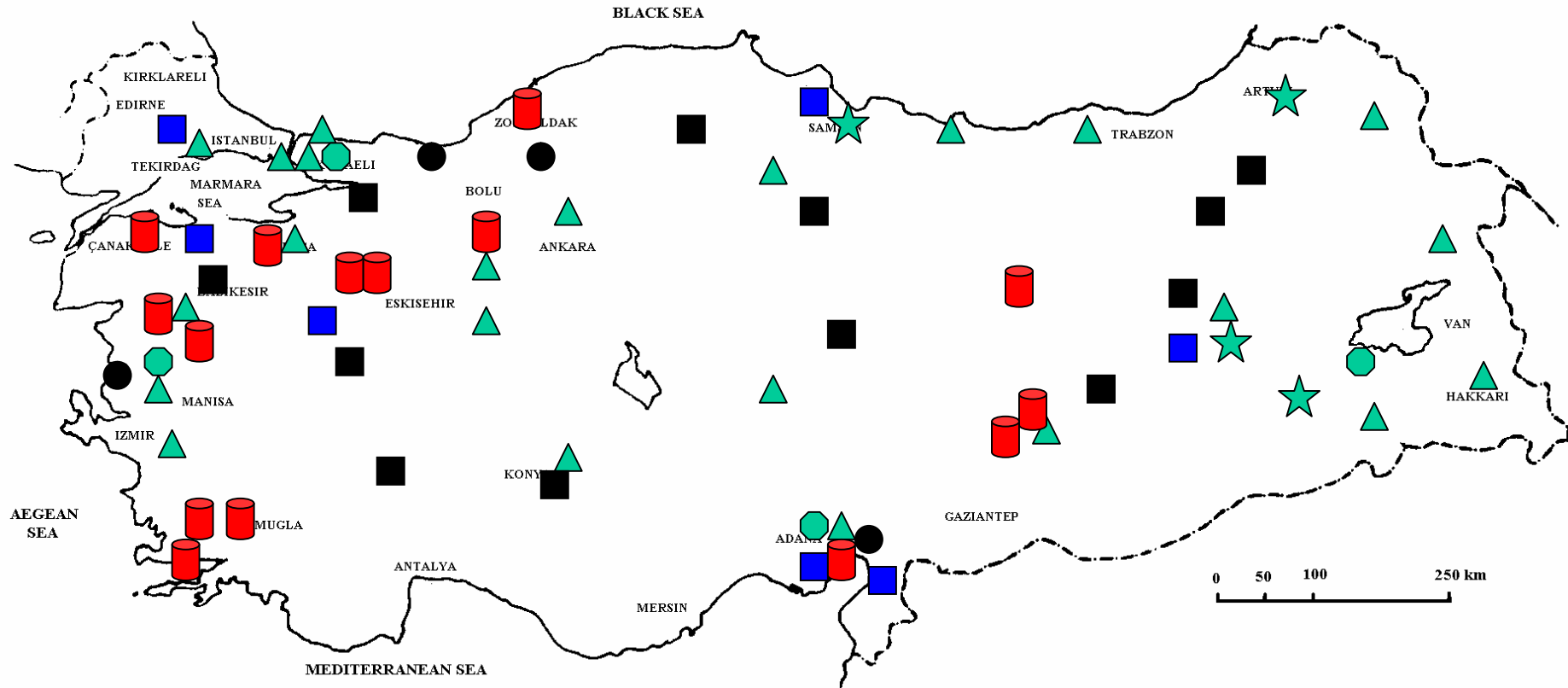
Nedenler?

- Hava kirlili i ???

Hava kirliliğine yol açan endüstrilerin dağılımı

Termik santraller

Çimento fabrikaları

Demir çelik endüstrisi

Gübre endüstrisi

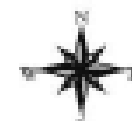
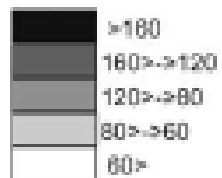
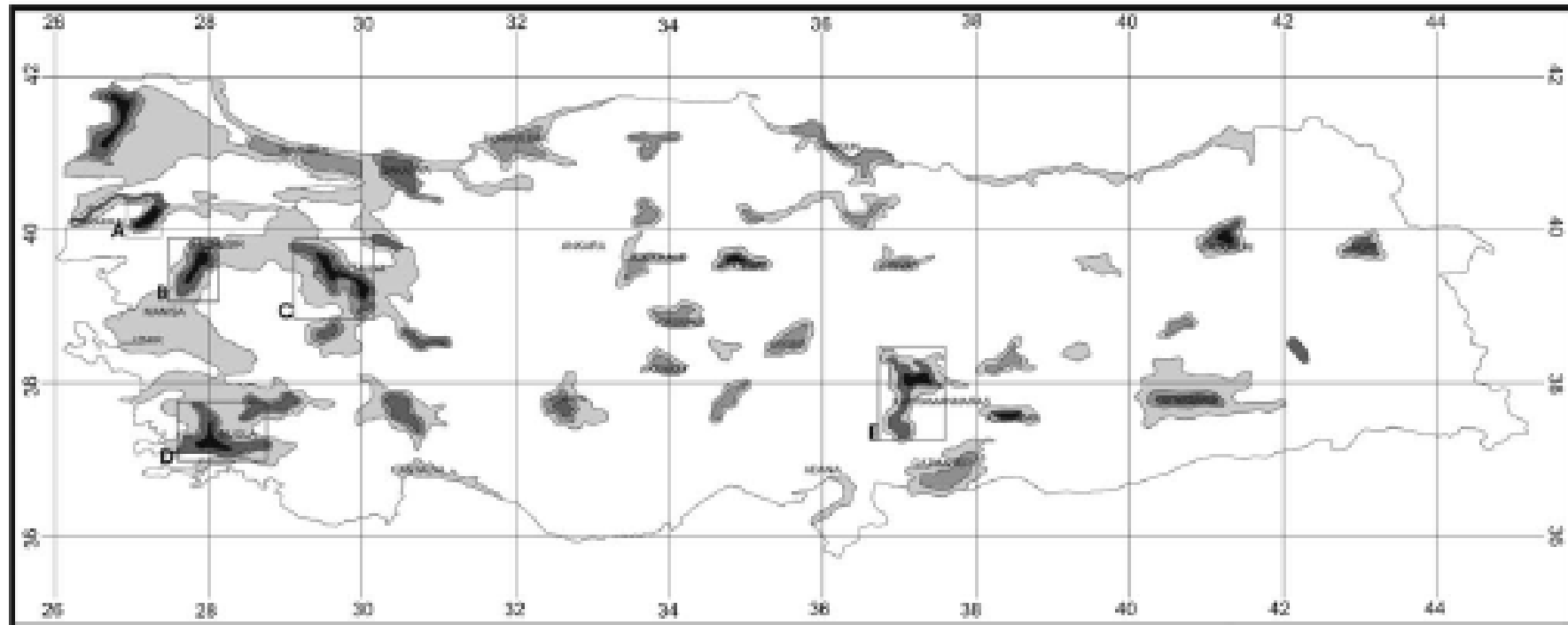
Demir çelik endüstrisi

Rafineri

Demir dışındaki endüstri

SO₂ (μg/m³) yayılma alanı

Avrupa'da SO₂ salımı en fazla olan 100 tesis

N	Cou	Name (agg)	Type	Out	Fuel	Operator	SO ₂ kt	NO _x kt	CO ₂ Mt
1	TUR	Afsin Elbistan	PS	E	Cpf	TEK	350	48	6
2	BGR	Maritsa II	PS	E	Cpf	NEK	291	41	8
3	BGR	Maritsa III	PS	E	Cpf	NEK	220	31	6
4	ESP	Puentes As Pontes	PS	E	Cpf	ENDESA	216	56	11
5	POL	Belchatow	PS	EH	Cpf	EB	212	145	25
6	UKR	Krivorozhskaya	PS	E	C	DnepE	205	106	23
7	UKR	Lodyzhinskaya	PS	E	Cpf	VinnE	193	70	19
8	RUS	Nikel	Smelter				189		
9	UKR	Zuevskaya	PS	E	C	DonbE	164	61	15
10	UKR	Zmiyevskaya	PS	E	C	KharE	161	81	19
11	UKR	Kurakhovskaya	PS	E	C	DonbE	159	57	12
12	YUG	Nikola	PS	E	Cpf	ES	156	80	15
13	TUR	Seyitomer	PS	E	Cpf	TEK	149	29	4
14	UKR	Pridneprovskaya	PS	E	C	DnepE	146	76	19
15	DEU	Thierbach	PS	E	Cpf	VEAG	141	7	3
16	GRC	Irini	PS	E	Cpf	PPC	126	12	2
17	HUN	Matra	PS	EH	Cpf	MVMR	123	22	5
18	GBR	Drax	PS	E	Cpf	NatPow	122	65	24
19	UKR	Starobeshevskaya	PS	E	C	DonbE	121	54	12
20	GBR	West Burton	PS	E	Cpf	EG	113	22	7
21	POL	Turow	PS	EH	C	ET	111	72	12
22	GBR	Cottam	PS	E	Cpf	PowGen	110	18	10
23	HUN	Oroszlany	PS	EH	Cpf	MVMR	110	7	2
24	RUS	Novocherkasskaya	PS	EH	C	RostE	106	39	13
25	UKR	Uglegorskaya	PS	E	C	DonbE	98	45	11
26	UKR	Tripolskaya	PS	E	C	KiyE	97	44	11
27	BGR	Maritsa I	PS	E	Cpf	NEK	96	14	3
28	POL	Adamow	PS	EH	Cpf	PAK	96	17	3
29	UKR	Luganskaya	PS	E	C	DonbE	92	41	10
30	RUS	Monchegorsk	Smelter				88		

N	Cou	Name (agg)	Type	Out	Fuel	Operator	SO ₂ kt	NO _x kt	CO ₂ Mt
31	GRC	St Demetrius:PS	PS	E	Cpf	PPC	88	37	7
32	GBR	Eggborough	PS	E	Cpf	NatPow	88	16	9
33	ITA	Messina	Ref				85		
34	GBR	Ferrybridge	PS	E	C	PowGen	83	14	9
35	UKR	Zaporozhskaya	PS	E	C	DnepE	83	33	6
36	YUG	Kosovo	PS	E	Cpf	ES	81	20	4
37	YUG	Kostolac	PS	E	Cpf	ES	74	19	4
38	POL	Patnow	PS	E	Cpf	PAK	71	42	7
39	RUS	Zapoljarnyj	Smelter				68		
40	TUR	Kangal	PS	F	Cpf	KOCH	67	10	1
41	IRL	Moneypoint	PS	E	Cpf	ESB	65	22	5
42	POL	Kozienice	PS	EH	Cpf	EK	63	38	7
43	ITA	Priolo/Syracusa	Ref				62		
44	ESP	Compostilla	PS	E	Cpf	ENDESA	60	39	7
45	ESP	Meirama	PS	E	Cpf	UEFSA	59	12	2
46	RUS	Mosenergo	PS	EH	C	MosE	58	25	10
47	ESP	Robla	PS	E	Cpf	UEFSA	58	19	4
48	RUS	Ryazanskaya	PS	E	Cpf	RyazE	58	12	4
49	GBR	Fiddler'S Ferry	PS	E	Cpf	PowGen	58	11	7
50	ITA	Cagliari Non Ferrou	Ind				57		
51	PRT	Sines	PS	E	Cpf	EDP	56	38	9
52	GRC	Amynteon-Filotas	PS	E	Cpf	PPC	56	16	3
53	CZE	Chemopetrol(Litvinov)	Ref				55		
54	UKR	Slavyanskaya	PS	E	C	DonbE	55	28	8
55	ROM	Turceni	PS	E	Cpf	RENEL	54	18	4
56	DEU	Lippendorf	PS	EH	C	VEAG	54	4	2
57	GBR	Longannet	PS	E	C	ScotPow	51	19	8
58	ITA	Caltanissetta	Ind				51		
59	ITA	Brindisi	Ind				47		
60	BGR	Bobovdol	PS	E	Cpf	NEK	47	12	2
61	GBR	Didcot	PS	E	C	NatPow	47	9	4
62	CZE	Prunerov	PS	EH	C	CEZ	46	40	7
63	DEU	Nordenham	Smelter				45		
64	GBR	High Mamham	PS	E	Cpf	EG	45	7	2
65	ITA	Venezia Chem	Ind				44		
66	HUN	Ajka	PS	EH	Cpf	MVMR	43	4	1
67	POL	Pomorzany	PS	EH	Cpf	ZEDO	43	29	5
68	TUR	Tuncbilek	PS	E	Cpf	TEK	43	11	1
69	POL	Rybnik	PS	EH	Cpf	ER	41	45	9
70	ITA	Sassari Chem	Ind				40		
71	BGR	Varna	PS	E	C	NEK	40	15	3
72	GBR	Kingsnorth	PS	E	Cpf	PowGen	39	15	6
73	CZE	Opatovice	PS	EH	Cpf	EOA	39	11	2
74	ROM	Craiova	PS	EH	Cpf	RENEL	38	9	2
75	GBR	Blyth	PS	E	Cpf	NatPow	38	15	3

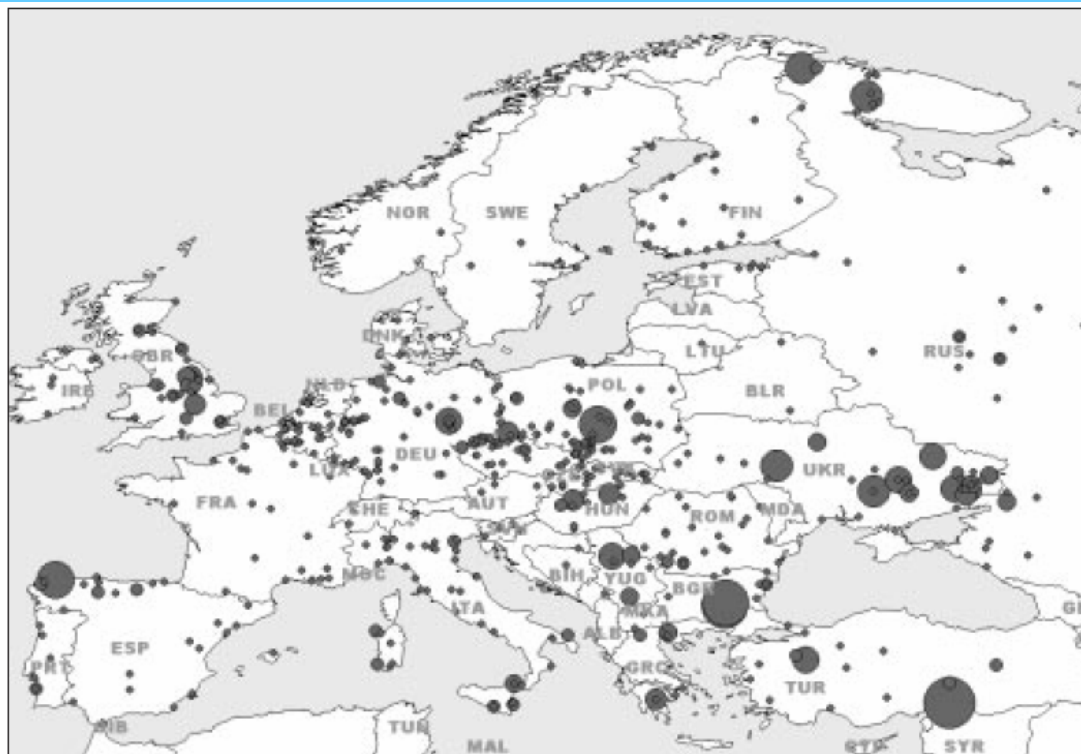
Barrett 2000

Avrupa'da en fazla SO₂ emisyonu yapan 100 fabrika

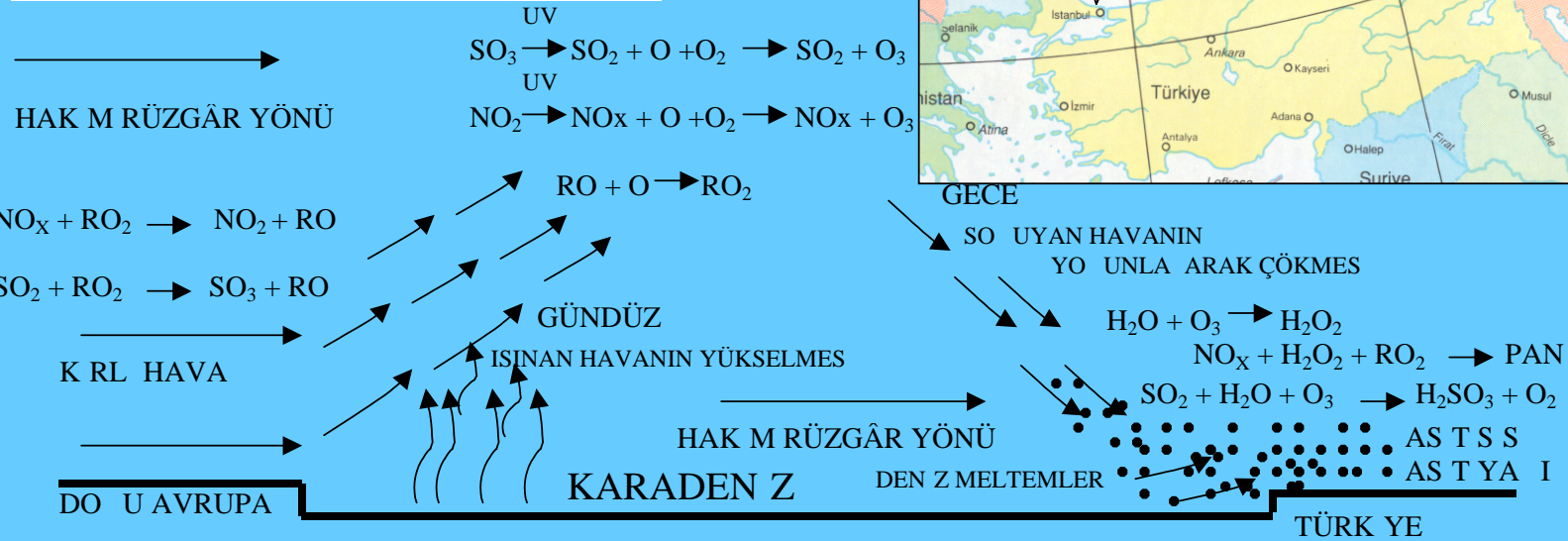
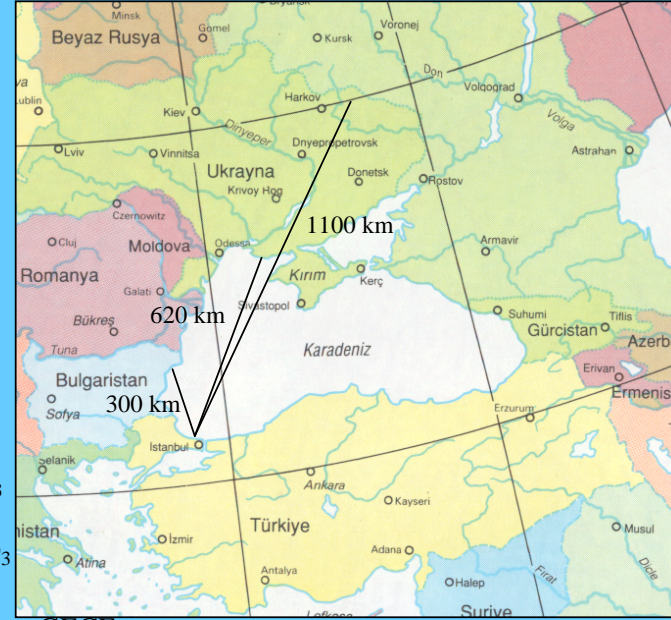
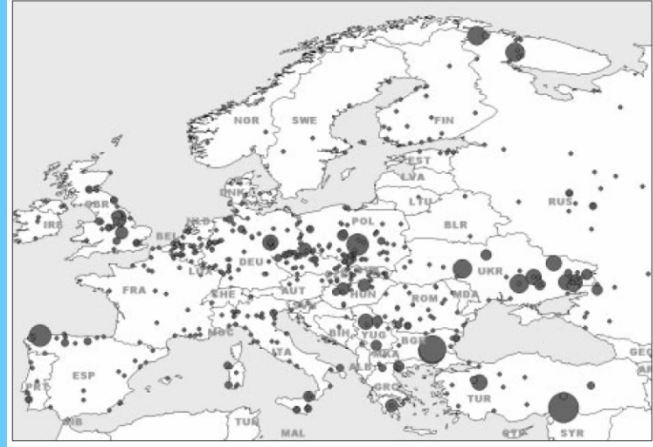
Avrupa'da en fazla SO₂ emisyonu yapan 600 fabrika.

N	Cou	Name (agg)	Type	Out	Fuel	Operator	SO ₂ kt	NO _x kt	CO ₂ Mt
76	ITA	Brindisi	PS	E	Cpf	ENEL	38	4	6
77	CZE	Tisova	PS	EH	Cpf	CEZ	38	9	2
78	ESP	Abono	PS	E	Cpf	HDC	36	24	5
79	ESP	Escatron	PS	E	C	ENDESA	36	2	<1
80	EST	Eesti	PS	E	Ochp		36	6	<1
81	RUS	Cherepovetskaya	PS	E	C	VoloE	34	9	3
82	HUN	Borsod	PS	EH	Cpf	AES	33	4	1
83	ROM	Drobeta-Turnu	PS	EH	Cpf	RENEL	32	8	2
84	POL	Ostroleka	PS	EH	Cpf	ZEOS	32	19	4
85	EST	Balti	PS	E	Ochp		32	3	<1
86	RUS	Smolenskaya	PS	E	C	SmolE	31	4	1
87	POL	Siersza	PS	EH	Cpf	ES	31	15	3
88	BEL	Antwerp	Ref				30		
89	GRC	Kardia	PS	E	Cpf	PPC	30	28	5
90	HUN	Pecs	PS	EH	Cpf	MVMR	30	5	1
91	ESP	Anllares	PS	E	Cpf	UEFSA	30	13	3
92	NLD	Rotterdam	Ref				29		
93	GBR	Alcan	PS	E	Cpf	AA	29	7	3
94	GBR	Ironbridge	PS	E	Cpf	EG	29	17	4
95	GBR	Rugeley	PS	E	Cpf	EG	29	14	4
96	TUR	Catalagzi	PS	E	Cpf	TEK	29	7	1
97	RUS	Apatity	Smelt.				28		
98	SVK	Novaky	PS	EH	Cpf	SlovE	28	9	2
99	ITA	Taranto steel	Iron				28		
100	ESP	Narcea	PS	E	Cpf	UEFSA	27	17	3

Barrett 2000

Do u Avrupa'dan gelen kirli hava kütellerinin Karadeniz üzerinde hareket yönü ve Türkiye kıyılarında asit yağış-asit sis oluşumu olayının modeli

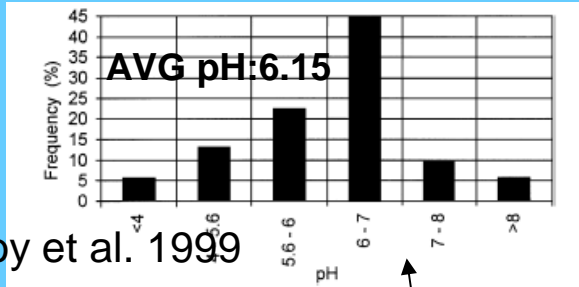

PAN: Peroksiasetilnitrat

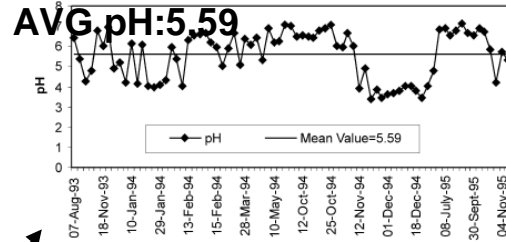
RO ve RO₂: metan dışı hidrokarbonlar

(Kantarci, 1986)

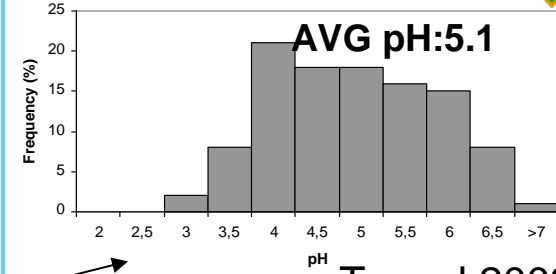
Türkiye'deki yağış sularının pH durumları

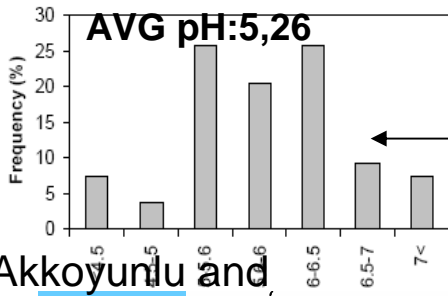
Gulsoy et al. 1999

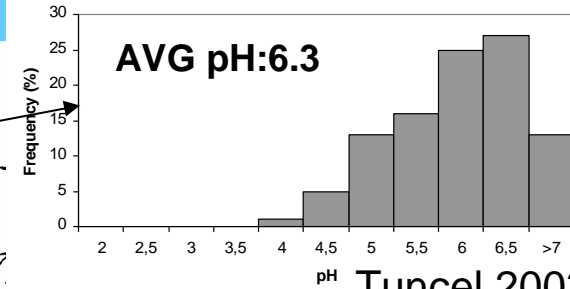
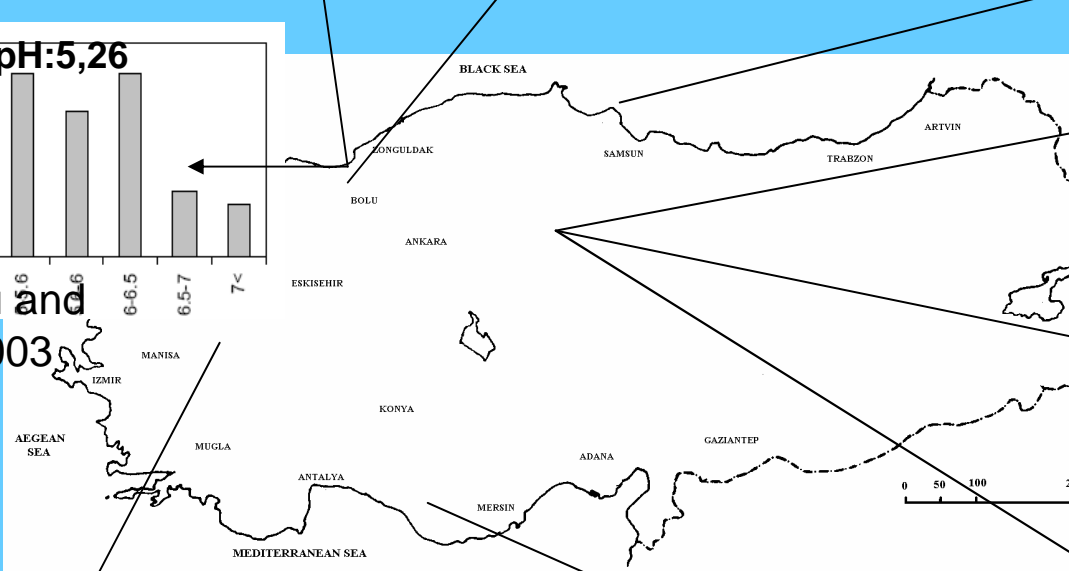
Okay et al. 2002

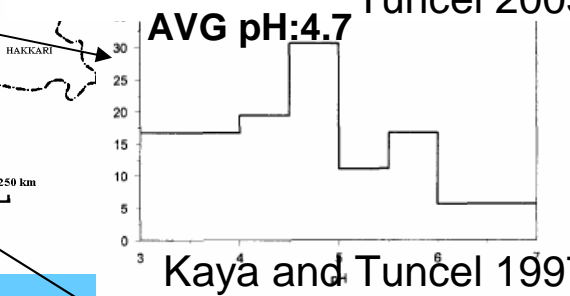
Tuncel 2003

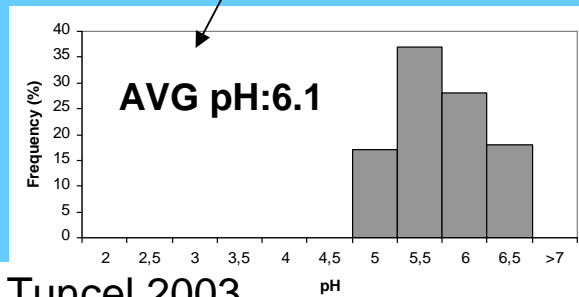
Akkoyunlu and Tayanc 2003

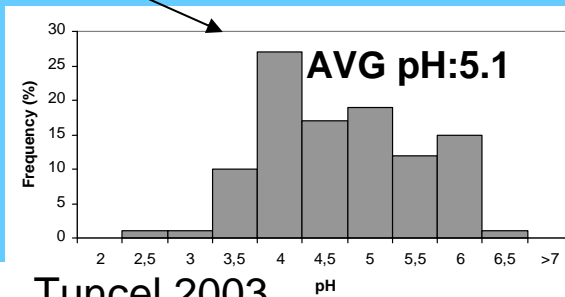
Tuncel 2003

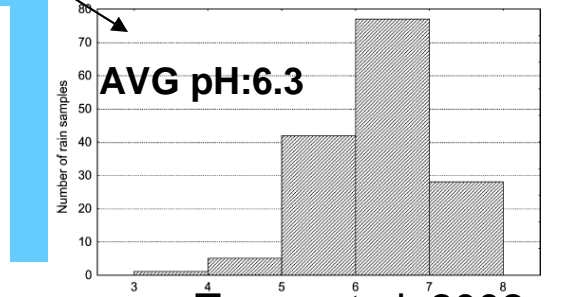
Kaya and Tuncel 1997

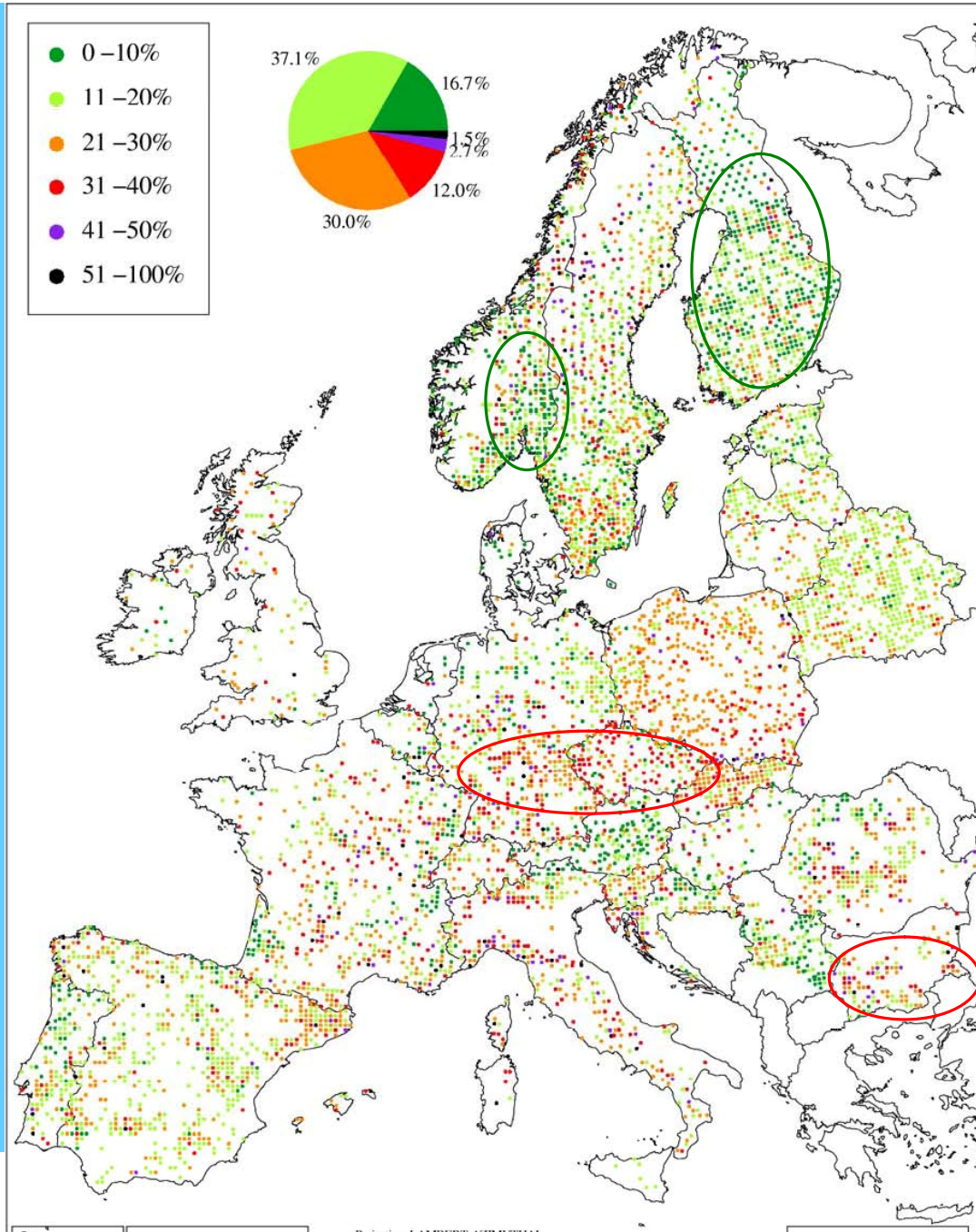
Tuncel 2003

Tuncel 2003

Topcu et al. 2002

Avrupa ormanlarında yaprak kaybı (2004)

Nedenler?

- iklim de i iklimi i

Yıllar	Yıllık Ortalama Sıcaklık (°C)	Yıllık Toplam Yağış (mm)
1971-2000	12,8	652,2
2007	13,8	616,2
2008	13,6	504,1
2009	13,7	815,7
2010	15,2	721,6

2010 yılı bugüne kadarki en sıcak yıl

Nedenler?

- Biyotik zararlılar

Nedenler?

- Me e ölümleri
Phytophthora
romarum,
Armillaria mellea
vb
- Kestane kanseri

Nedenler?

- *Thaumetopoea pityocampa*,
Dendroctonus micans,
Ips typographus,
Lymantaria dispar vb.

Nedenler?

- Abiyotik zararlar

Nedenler?

- Besin maddesi bozuklu u,
- Toprak asitli i
- Kuraklık vb
- Rüzgar

Neden Ormanları zliyoruz?

“Anlamadı ını yönetemezsin”

Christensen (1997)

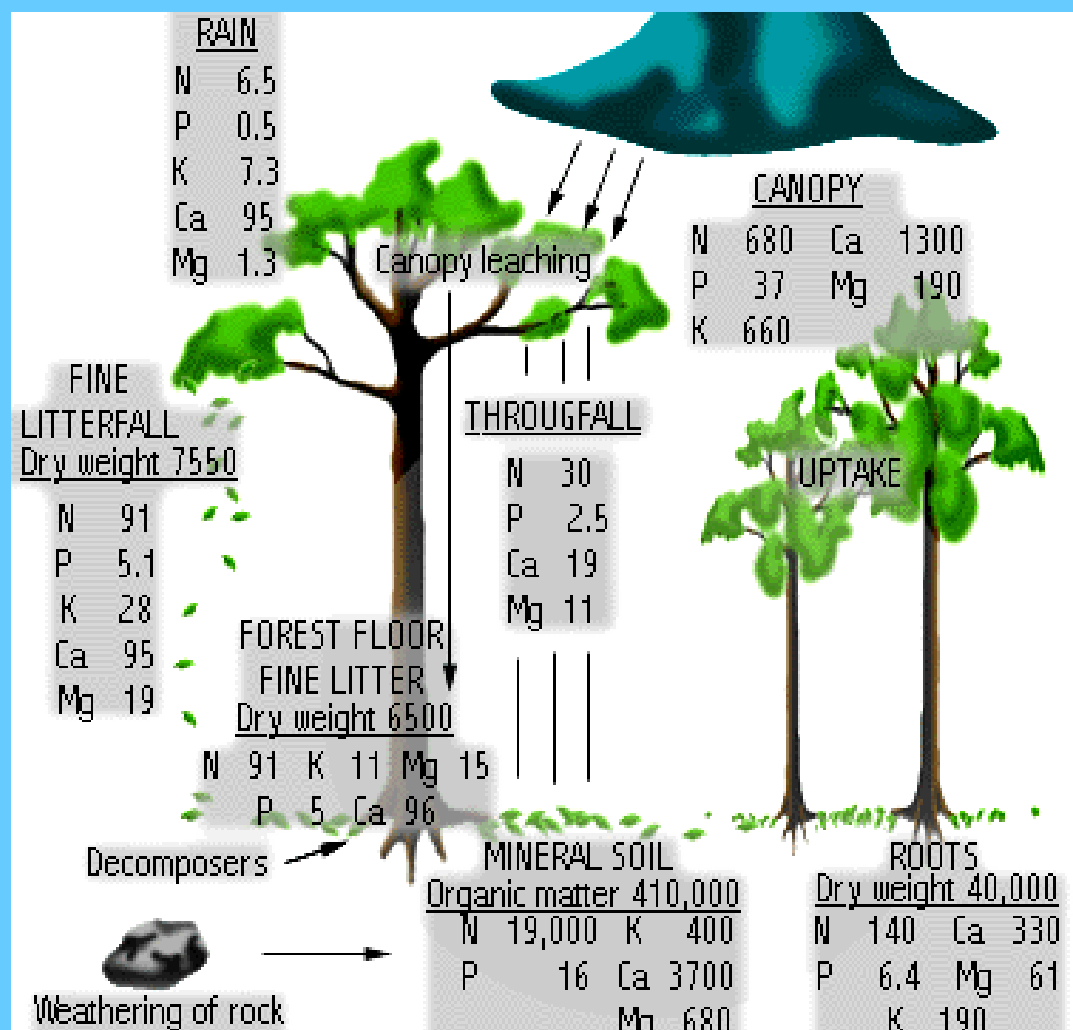

Neden Ormanları zliyoruz?

“Anlamak için S2 sonuçlarına
ihtiyaç var”

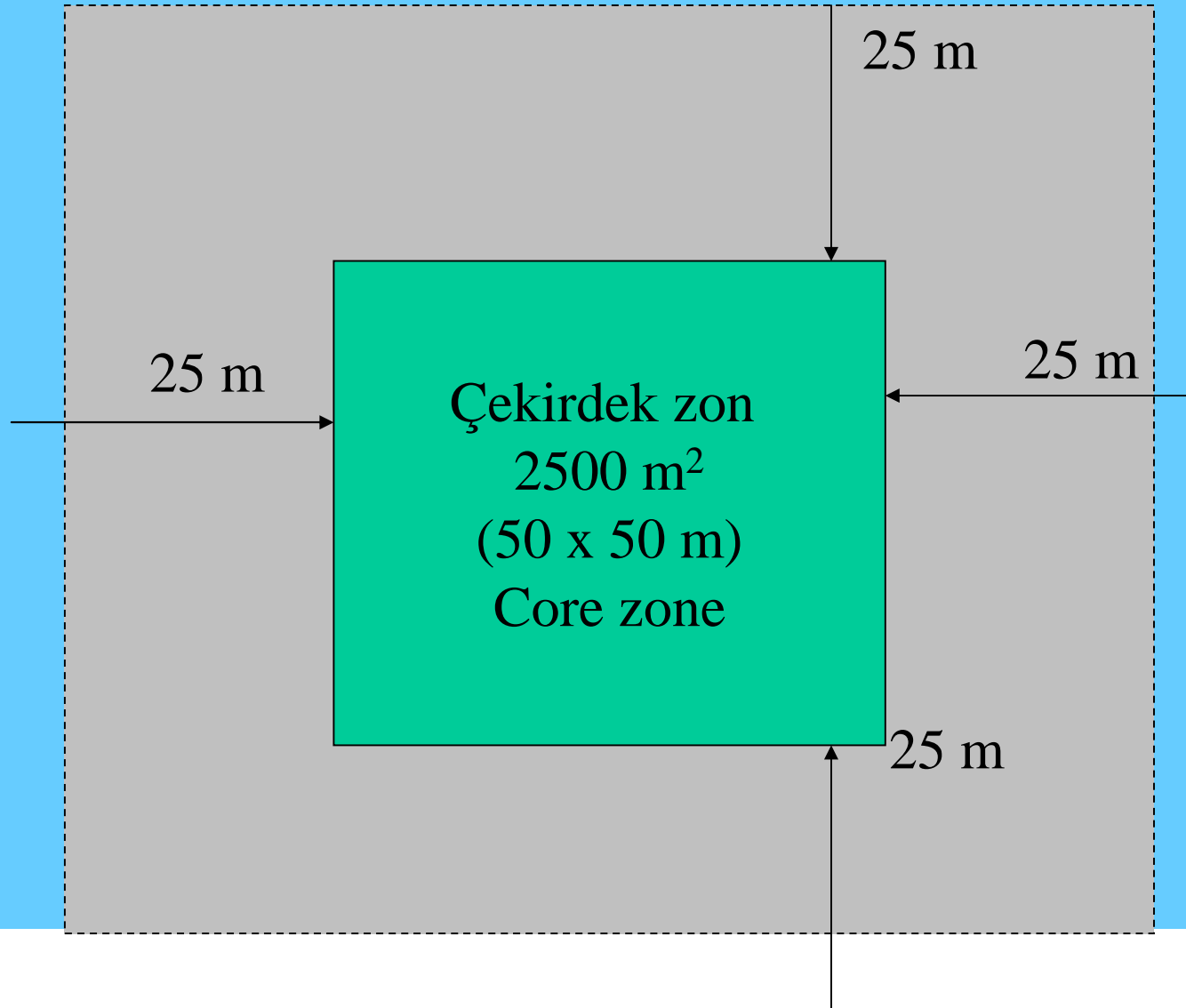
Tepe (Taç) Durumu ve (Crown condition)	Vejetasyon (Ground Vegetation)
Toprak kimyası (Soil chemistry)	Fenoloji (Phenology)
Yaprak/ibre kimyası (Foliar chemistry)	Hava Kalitesi (Ambient Air Quality)
Artım ve Büyüme (Growth and Yield)	Ozon Zararları Ozone Injury
Depolanma (Deposition)	Yaprak Dökülmesi (Litterfall)
Meteoroloji (Meteorology)	Biyolojik Çe itlilik (Biodiversity)
Toprak suyu (Soil solution)	

Seviye II Yo un Gözlem Alanı(1 ha)

Tampon zon

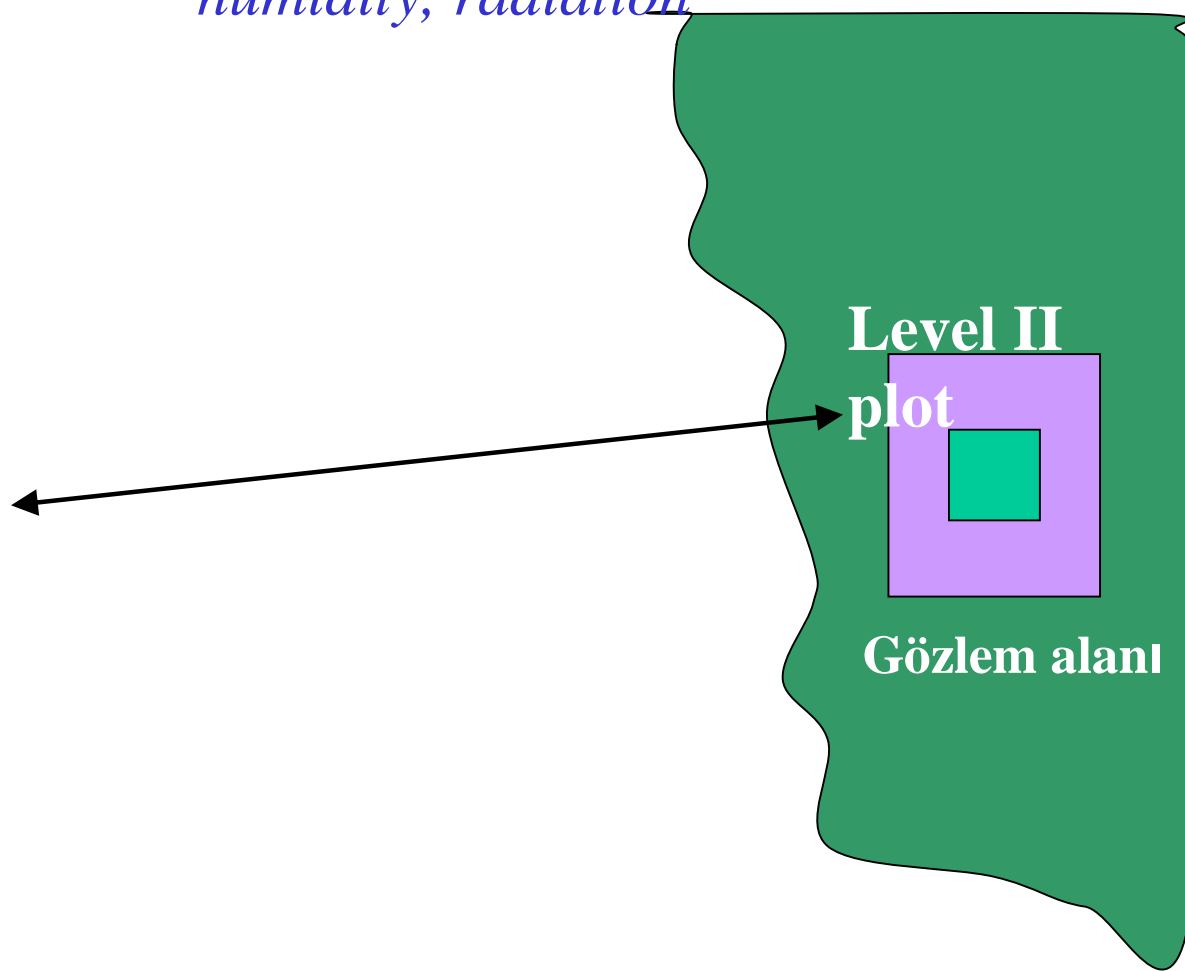
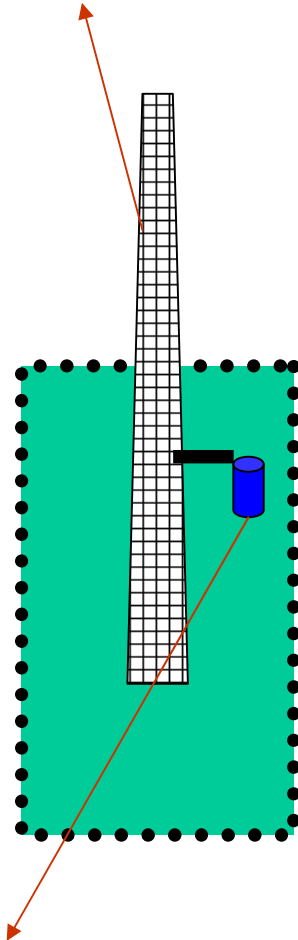

Meteoroloji istasyonu

Sıcaklık, yağış, rüzgar, nem, radyasyon

Meteostation

Temperature, precipitation, wind, humidity, radiation

Hava kalitesi ölçümü

Air Ambient Quality (Ozone, SO_x, NO_x)

(Fenoloji)

Karaçam Erkek Çiçek Kurulu

Toros Sediri Erkek Çiçek Kurulu

Di budak Kapalı Tomurcuk

Kayın Kapalı Tomurcuk

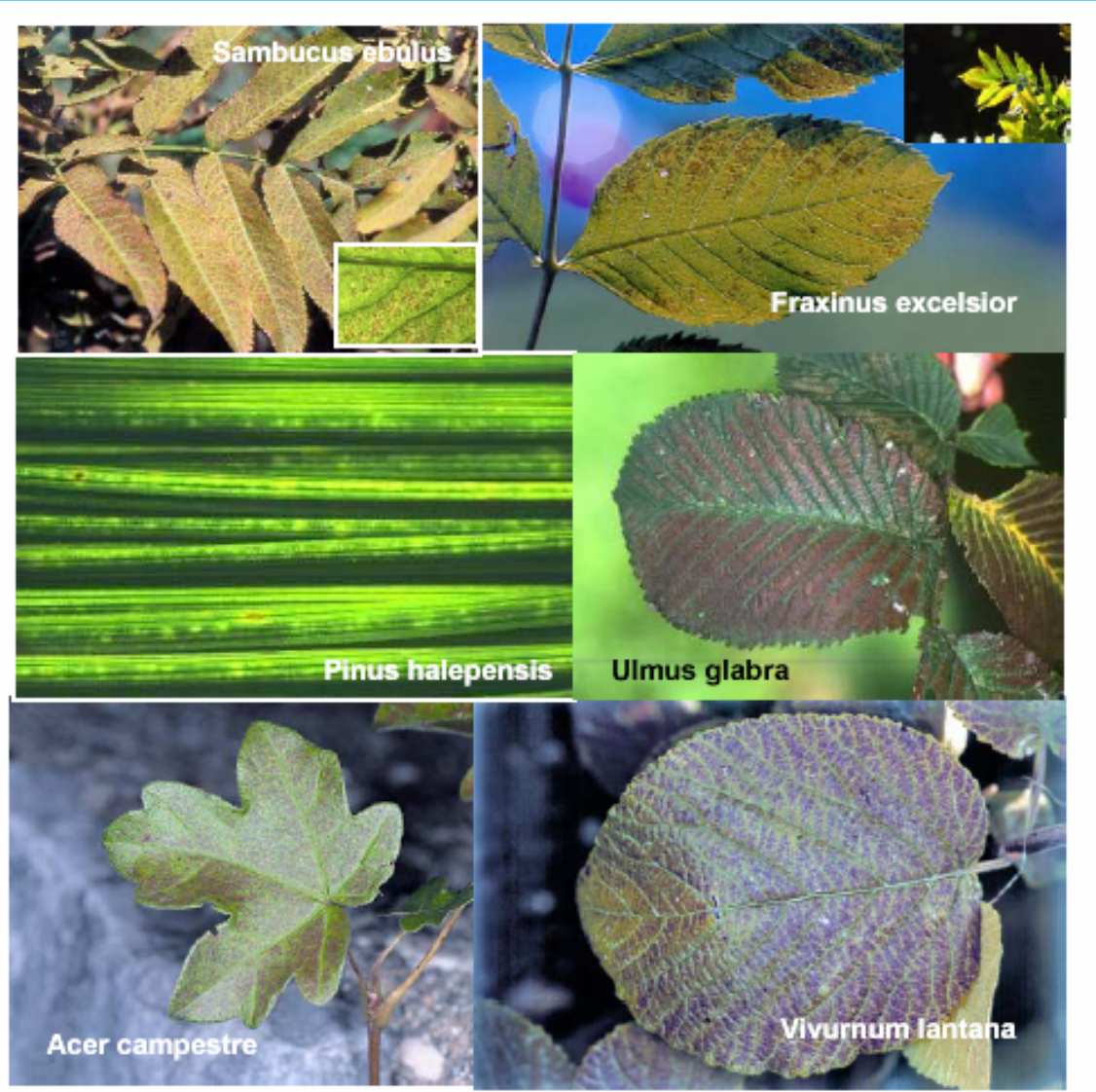

Kayın Tomurcuk Patlıyor

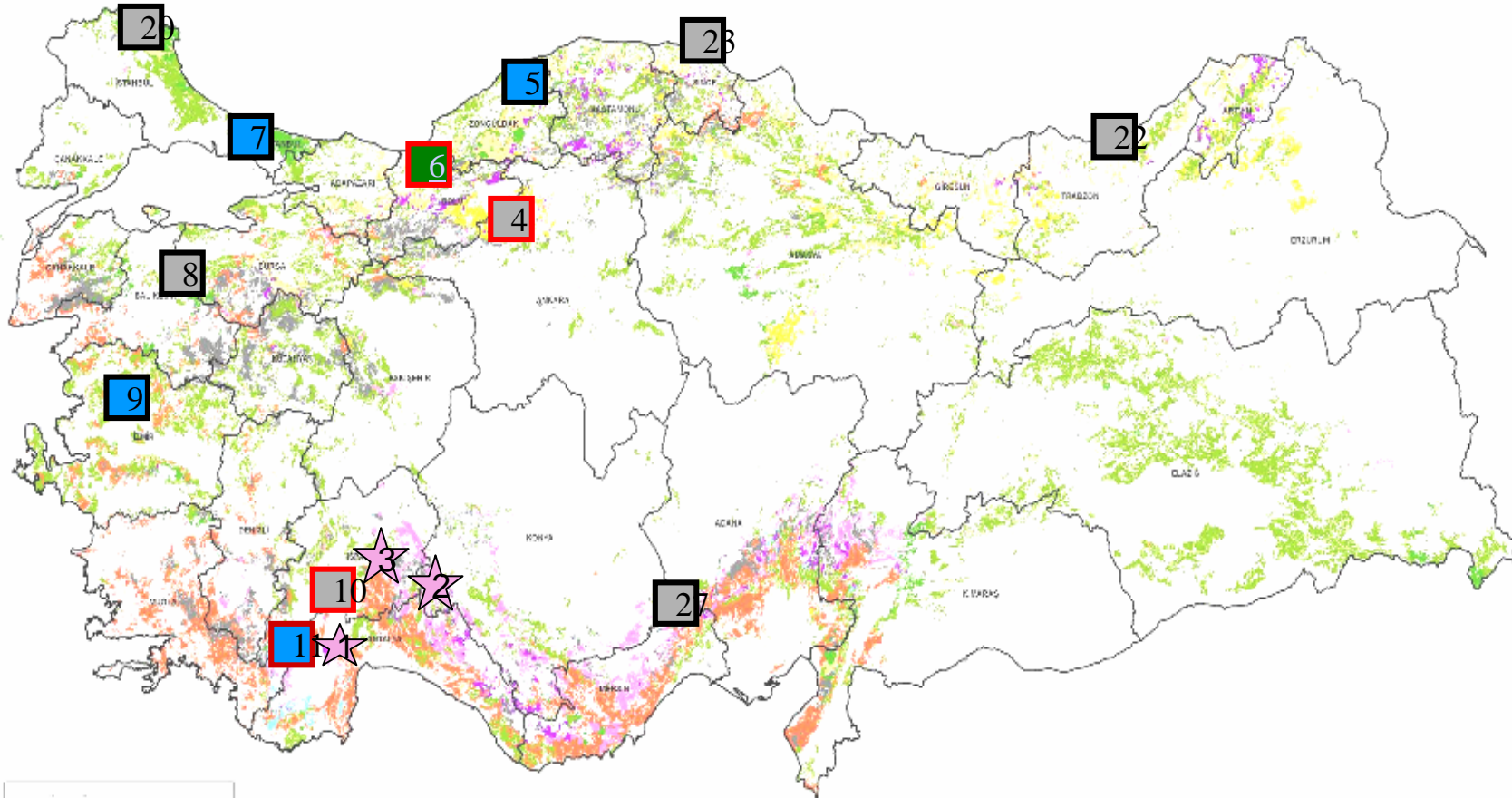

Kayın Yaprakları Tamamen Görülüyor

OZON ZARARI

Pictures from: Sanz & Calatayud.

AKRESELERİN YERİNİN BELİRLENMESİNE İZİN VERİLMİŞ BİR HARİTADIR. HARİTELEME ÇALIŞMASI İÇİN TÜRKİYE TARIMSAL KURUMU İÇİN ZARFIYLA BİRLİKTE GÖNDERİLMİŞTİR.

Te ekkürler